

Llobregós

informatiu

Dipòsit legal: L. 798-2003

NÚM. 74

DESEMBRE - 2015

En portada...

Com m'agradaria captar tots els moments de la teva infantesa, perquè quan creixis -com aquest arbre que tens a la teva vora- i la nostàlgia t'envaeixi et puguis aferrar als bons records...

Com m'agradaria protegir-te de tots els mals i fer que aquest horitzó que ara observes amb ulls de nena, sigui clar i nítid quan l'esperança t'abandoni.

Tu encara no ho saps, però la teva vida és un camí on només hi avançaràs tu. Al teu costat hi haurà la família i els amics de veritat però només serà plena si segueixes el que el teu cor et dirà en vespres solitaris en els que et preguntaràs quin camí triar.

Tu encara no ho saps, perquè ets petita, però les teves mans tenen el poder de canviar el món i de fer-lo un lloc millor.

Aquest horitzó assolellat és el far que et portarà al bon port. Pots asseure't, reposar i observar la seva bellesa però no t'aturis mai, ves a buscar-lo!

Sílvia Peribáñez Cerveró

A l'interior...

5 Noticiari

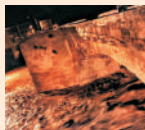

Ens ha deixat
Mn. Pau

Obres al castell
de Sant Esteve de
Castellfolit

10 De la Vall

Aiguats sobre el
Llobregós

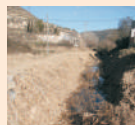

Recordant la Neus
Molins

26 Patrimoni

La ruta del Barroc
passa pel Llobregós

La vegetació de ribera és
una riquesa a conservar

51 Esports

El Club Bàsquet Torà
compleix 10 anys

Tirada de bitlles catalanes
a Vicfred

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Ester Closa, Ra-
mon Fitó, Maria Garganté, Jordi Llauredó, Francesc
Miramunt, Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon
Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila.
Coordina: Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS

Albert Alegre, Roger Besora, Albert Brau,
Anna Cantacorps, Jordi Leiva, Montse Miquel, Antoni
Montroig, Sílvia Porta, Gisela Rosell, Montse Torné,
Sergi Torrecasana

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Xavier Espiña, Ferran Miquel, Carme Santamaria,

Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 15,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

ACPC Membre de l'Associació
Associació Catalana de la Premsa
Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

"La por guarda la vinya", diu el refranyer amb el
significat que cal anar amb compte amb els pos-
sibles perills i procurar no caure-hi. Avui a tot el
món es viu amb por. El darrers aconteixements al
cor d'Europa -i a casa nostra també- han aixecat
un sentiment d'inestabilitat que han encès tots els
senyals d'alarma.

Però "la por és mala consellera", també fa la dita
popular. I és que els qui treuen la son a la resta
volen que visquem aterrorits i així parilitzar-nos i
aconseguir els seus objectius. Una anàlisi no llu-
nyana del que passa avui s'ha d'anar a buscar en
els antivalors que han predominat occident l'últim
mig segle, com ara l'avarícia d'uns quants que han
volgut segrestar les democràcies a favor dels seus
interessos econòmics.

Hem de maldar i desitjar un canvi radical d'actituds
i pràctiques democràtiques reals que ajudin a su-
perar el panorama. Des del LLOBREGÓS, al cor
ben bé de Catalunya, cal que enpenyem perquè
la por no ens parilitzi.

Que tingueu un BON NADAL i un millor any 2016... I
que la lectura de la nostra revista us sigui plaent.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Enriqueta S.C.P.

perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

FLECA
PASTISSERIA

PERETÓ

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfolit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

BAR-RESTAURANT

QUE VIURE &
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

**WWW.
APACTora.org**

calgegó - museudelpa - caminades - còsdesantgil - gr170 - llobregosinformatiu

El sanaüjenc Lluís Torra inspira un conte

Maria Garganté. - A la revista núm. 70 ja ens fèiem ressò de l'extraordinària història del Lluís Torra, de Sanaüja, que va convertir-se en "l'inventor" dels arrugats, les galetes més exitoses de *El gat del Rosal*, l'obrador vinculat a l'Associació Alba de Tàrraga.

Al Lluís no li sortien les neules i les deixava aixafades en una safata, fins que van descobrir que aquella forma singular resultava d'allò més bona, i afegint-li xocolata per sobre van néixer els "arrugats". Aquesta història fa temps que va captivar al periodista Carles Capdevila, director del diari *Ara*, que en va parlar en una de les seves editorials. Va visitar l'obrador i de tota l'experiència i coneixença del Lluís n'ha sortit un conte intitulat: *Els arrugats: quina troballa més dolça*, publicat per l'editorial La Galera i que va presentar-se a Tàrraga el dia 15 de novembre, on el Lluís Torra va poder viure el seu "Sant Jordi" particular, signant un exemplar rere un altre.

El conte, escrit pel propi Carles Capdevila i els seus dos fills petits, va aparèixer juntament amb el diari *Ara* el dissabte dia 20, i pretén expressar el fet que tots tenim diferents capacitats i que el que d'entrada pot ser imperfecte, pot esdevenir una gran troballa.

Celebració dels 65 anys

Redacció. - Un grup de toranesos i toraneses es van reunir el passat dia 8 de novembre per a celebrar els seu 65è aniversari. Són els nascuts a la meitat just del segle passat i per celebrar-lo es van trobar a la plaça de l'església i, després de missa, van fer una visita guiada pels llocs més emblemàtics de la vila. Després van compartir el dinar, les experiències, els records i els projectes en una etapa nova com és la jubilació. Tots es van portar com a record un mussol felput, fet a mà per la Montse. Per molts anys!

Pessebre Vivent d'Ardèvol

Ester Closa. - Quan arriba el Nadal, arriba la màgia a Ardèvol. Quan arriba la màgia a Ardèvol, els àngels volen i els soldats fan vigilància a peu de torre. I és aleshores quan els pastors van fent camí cap a la cova. I la rentadora treu el sabó i la paleta i comença a picar. I mentre la rentadora pica, les joves puntaires fan punta al coixí i el forn ja té el pa al forn. I com si haguéssim retrocedit en el temps, tot el poble s'il·lumina amb teieres i s'emboira amb el seu fum... Quan arriba el Nadal, arriba la màgia a Ardèvol i us convidem a que la vingueu a viure i a gaudir.

Dies de representació:

26 i 27 de desembre. 1,2,3,9 i 10 de gener

Cada dia es faran dues sessions:

a les 18:30 i a les 19:30

Per reservar entrades cal trucar a la Glòria (678 69 15 39) o al Màrius (646 63 36 46)

Ha mort Mn. Pau Bordera

Redacció. - El passat dia 26 de novembre va morir, a l'edat de 77 anys, el que va ser el rector de varies parròquies del Llobregós durant 10 anys, Mn. Pau Bordera, que residia jubilat a Bellpuig d'on era fill i hi tenia la seva família.

Mn. Pau va néixer el dia 2 de març de 1938. L'any 1952 va entrar al seminari de Solsona i va ser ordenat capellà el dia 25 de juliol de 1964, a Tàrraga. Va ser rector de diverses parròquies del bisbat de Solsona, com ara Sidamon i Gomés. També va estar un temps a l'Uruguai ajudant les parròquies d'aquell país juntament amb altres capellans del bisbat solsoní.

Des de l'any 2004 va ser el rector de les parròquies de Torà, Biosca i Massoteres i tothom el recorda com un "home bo", discret, atent i amable. Va emprendre diferents obres de restauració, com ara l'interior de la parròquia de Torà, la teulada de l'església de Biosca o la façana de la rectoria de Torà on residia. Va vitalitzar els grups de Càritas, Vida Creixent i catequesi.

La seva jubilació va estar precedida per la malaltia que va portar i suportar amb la paciència i fortalesa que sempre havia demostrat. Descansi en pau!

Nou èxit del concurs "Buscatalents" de Massoteres

Dani Vidal. - "Buscatalents", el concurs de monòlegs i teatre amateur que organitza l'Ajuntament i l'Associació de Joves de Massoteres, va arribar enguany a la cinquena edició assolint un nou èxit de participació i de públic. El concurs, que en anys anteriors se celebrava al desembre, va avançar enguany les dates i va tenir lloc el cap de setmana del 24 i 25 d'octubre.

Es van repartir 1.500 euros en premis, que el Jurat va atorgar a les següents obres i companyies:

En categoria teatre: 1r premi per a "T'estimo", de la Jove Cia. Mona; 2n premi: "Grönholm", a càrrec de Wigmar; tercer per a "El Llamp de la Segarra", de La Ratera; i quart, "Melissa" del grup de teatre el CAP de Cervera.

En categoria monòlegs va guanyar la Casa Gran amb "Què hi fas aquí?" i segon va quedar Bartomeu Porta amb "Històries del Bartolo 2".

Va cloure el certamen, fora de concurs, l'obra "Toc-Toc" del grup Els Quatre Gats, de Guissona, que va agradar molt al públic que va omplir el local de Massoteres.

"Buscatalents" és una bona iniciativa per atansar la cultura, en aquest cas el teatre, als pobles petits on no sovinteja l'oferta cultural. Cal destacar la bona organització de l'esdeveniment, amb el muntatge d'una carpa suplementària al local social, i la participació activa de l'Associació de Joves, que va presentar la gala i es van fer càrrec del servei de bar.

Excursió de Castellfollit a la Vall de Núria

Ajuntament de Castellfollit. - El passat 17 d'octubre es va realitzar l'excursió que cada any organitza l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós. Enguany es va anar a la Vall de Núria. Després d'esmorzar a Manresa, vam enfil·lar camí cap a visitar el Monestir de Santa Maria de Ripoll, fundat per Guifré el Pilós, i on va ser enterrat després de morir en combat contra els sarraïns.

Tot seguit vàrem parar a Ribes de Freser on ens van servir molt bon dinar i després del cafè vam anar agafar el cremallera que ens va pujar fins a la Vall de Núria. A Núria només s'hi pot arribar a peu o bé amb el cremallera i, un cop a dalt, ens trobem amb unes esplèndides vistes.

Vam tenir temps per visitar lliurement l'estació i la

basílica, on es troba la Mare de Déu de Núria i també la campana i l'olla de Sant Gil, símbols de fertilitat. Diu la llegenda que una dona que no pot tenir fills si puja a Núria i resa una pregaria davant la creu i posa el cap a dins de l'olla serà beneïda amb el do de la fertilitat i moltes parelles tornen a Núria a agrair a la Mare de Déu el fill que els ha donat. També s'hi demana que no hi hagi tempestes i que no es tinguin migranyes. Un cop cadascú va fer les pregàries que va creure oportunes i havent passat una estona a la vall vam tornar a agafar el cremallera fins a Ribes de Freser on vam pujar a l'autocar per tornar a casa. Al vespre ja èrem a Castellfollit, esgotats però contents de la jornada divertida i entretinguda que vam passar tots junts.

EL CALENDARI DEL NOSTRE POBLE!

Els nens i nenes de la llar d'infants de Torà han fet un calendari de diferents racons del nostre municipi per l'any 2016. Si voleu col·laborar amb l'AMPA, podeu comprar els calendaris dels més petits del poble. Els podreu trobar a la pastisseria QUÈRIA

Excursió de la Molsosa a la Garrotxa

Ferran Miquel. - El dia 19 d'octubre una quarantena de veïns de la Molsosa vàrem compartir un dia de lleure bo i participant en una excursió organitzada per l'Ajuntament. A les vuit del matí sortíem de Calaf amb direcció Manresa, Vic, Túnels de Bracons i Besalú,

forat de "Mezuzà", que era un pergami que contenia determinats textos jueus. Es ficava dins d'un estoig i es penjava en el brançal dret d'entrada de les portes de les cases per tal de consagrar els llars.

Refermats els coneixements històrics i culturals ens

accedint-hi travessant l'emblemàtic pont d'origen Medieval. Després de passejar una estona lliurement per l'atractiu nucli urbà, gaudíem d'una visita guiada als indrets més interessants. Així fou com ens vàrem assabentar que l'any 1264 els jueus de Besalú obten-gueren el permís reial per a construir una sinagoga que va funcionar fins a principis del segle XV i que estava dotada d'uns banys per als rituals de purificació (Miqvé). Expulsats els jueus de Besalú, la sinagoga tingué diferents usos i no fou redescoberta fins a mitjans del segle XX. Era el 1964 quan en el transcurs d'unes obres es va descobrir tot el recinte i l'entrada d'aigua del Fluvià de manera natural tal com mana la llei jueva. Entre 1415 i 1435 els jueus de Besalú es veieren forçats a abandonar la vila. Aquests banys jueus son reconeguts arreu d'Europa.

Un altre vestigi jueu present encara a Besalú és el

disposarem a gaudir d'un bon dinar en un restaurant proper. A la tarda, prop d'Olot, recorreguérem la fageda d'en Jordà repartits en carros. Durant la travessa admiràrem l'insòlit encant d'aquestes fagedes existents a 500 metres d'alçada quan l'habitual és a partir de 1000. Tot això a causa de l'excepcional microclima de la Garrotxa. La presència latent dels volcans, avui sortosament quiets, fou palpable durant tota la jornada. Especialment visibles en la pedra negra que ho envaeix tot en aquell indret. La pedra i l'abundant vegetació gràcies a la generosa pluviometria que gaudeix la comarca, conformen un paratge insòlit d'extraordinària vellesa.

De tornada a casa encara tinguérem temps de fer un tomb per Rupit i visitar aquest poble tan singular. En conjunt, un dia fantàstic de cultura, convivència i lleure que tots els participants esperem poder repetir en una propera ocasió.

La plaça de Sant Miquel d'Aleny, remodelada

Ajuntament de Calonge de Segarra. - Dins de la Festa Major d'Aleny, el diumenge 27 de setembre es van inaugurar les obres de construcció de la plaça de l'església de Sant Miquel i la remodelació de diversos carrers del poble.

Els nens d'Aleny, acompanyats per l'hereu i la pubilla que representaven el poble, van tallar la cinta inaugural. Després de descobrir una placa commemorativa l'Ajuntament va obeisquiar als veïns amb una maqueta a escala de l'església de Sant Miquel.

Obres al castell de Castellfolit

Ajuntament de Castellfolit. - A principis de setembre van començar les obres de restauració del Castell de Sant Esteve de Castellfolit de Riubregós. Les obres consisteixen en una consolidació del mur sud i de la torre de migdia i estan subvencionades per l'Incasòl, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament.

la Generalitat havia posposat aquest projecte de restauració per a més endavant per motius pressupostaris, però unes esllavissades de pedres al maig del 2014 van fer que es tornés a reactivar davant la possibilitat de més desprendiments. Amb aquesta consolidació s'està netejant la muralla restaurant-la conforme al seu estat anterior i s'intenta preservar en tot moment l'aspecte que tenia abans de la seva destrucció. També s'està procedint a la neteja de les runes de l'interior del castell.

Està previst que les obres acabin cap a finals d'any, tot i que, tractant-se d'un element arquitectònic tan singular, s'ha d'anar amb compte en el procés de restauració i és un procediment que pot allargar-se més.

Biosca solidària

Jordi Llauredó. - Els passats dies 4 i 5 de novembre, la Junta de la Gent Gran de Biosca va encetar una campanya de recollida de roba destinada als refugiats de la guerra de Siria i d'altres persones que fugen de guerres i fam. Es van recollir 33 caixes de roba d'abric, sabates, mantes i sacs de dormir. Aquesta iniciativa va ser fruit d'una crida d'algunes ONGs que demanaven aquest tipus d'ajuda per enviar a les fronteres on estan sent retinguts milers de refugiats.

Un cop recollida la roba, classificada, etiquetada i posada en capsos, va arribar l'advertència que no hi havia logística per fer arribar el material al seu destí. Va ser llavors que es van buscar d'altres destinataris i és així com s'ha enviat a diferents albergos administrats per Càritas de la província de Lleida que acullen persones sense sostre, sobretot en els propers mesos d'hivern.

Cal felicitar-se de l'important iniciativa bioscana i de la gran resposta rebuda.

DARRERES FESTES MAJORS

Lloberola

El dia 29 de setembre, dia de Sant Miquel, patró de Lloberola, es va celebrar la missa a les 19 h i tot seguit el tradicional sopar de germanor. Tot, després d'un cap de setmana de Festa Major

Aleny

El darrer cap de setmana de setembre, la Festa Major va comptar amb ball a la Plaça, amb entrepanys per tot-hom. El diumenge, després de la missa de Sant Miquel es van inaugurar les obres de diversos carrers

Calonge i el Soler

El 4 d'octubre, després de la solemne missa de Festa Major, es va inaugurar la plaça del Soler, amb un vermut. La Festa Major va continuar amb força participació dels veïns

Fontanet

L'últim dissabte de setembre es va celebrar a l'Església de Sant Miquel de Fontanet la festa patronal, amb una missa, cants dels goigs i el repartiment tradicional dels panets

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
MANTENIMENTS**

Jordi Freixes Torramorell

**Tel. 973 296 128
600 077 349
646 549 249**

Casa Renyès - L'Aguda - 25750 - Torà

j-f-t-renyes@hotmail.com

S DEL LLOBREGÓS

Vicfred

La canalla va gaudir amb l'espectacle d'animació infantil "Una de pirates" i s'ho va passar molt bé amb un munt de jocs i d'innombrables aventures d'ultramar

La coral de Sant Ramon ens va delectar amb un concert després d'haver cantat durant el transcurs de la missa. Cal agrair-los l'entrega i el bé que ho han fet

L'exposició de cartells de Festa Major dels darrers 34 anys va donar una nota de color. Gràcies al veïns i sobretot a la Montserrat de ca l'Hostaler s'ha pogut tirar endavant aquesta iniciativa

El diumenge 4 d'octubre mossèn Antoni Balcells, rector que havia estat molts anys a Castellfollit de Riubregós, va presidir la tradicional missa i va beneir la coca que després a la sortida es reparteix a tothom

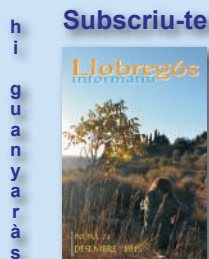

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Ctra. de Calaf, n.º 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 47 31 25
25750 Torà (Lleida)

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 Guissona (Lleida)

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

Llobregós núm. 74

LA CASTANYADA

Vicfred

Unes 80 persones dels tres pobles del municipi: Vicfred, Sant Guim de la Plana i Comabella, van compartir el sopar, els panellets, les castanyes i una bona barreja de mistela i aiguardent. El grup "Les Filomenes" van arrodonar la festa amb el seu espectacle.

Castellfolli

Els nens de l'escola van celebrar la castanyada, amb la preparació a classe dels panellets. Després, la festa va resultar simpàtica, amb cançons i la representació del conte "El pagès i els cargols". La Castanyera ens obsequià amb castanyes i ens regalà un conte a cada nen.

Halloween a Sanaüja

La festa de tardor per excel·lència

La Molsosa

Un grup de 20 veïns i amics de la Molsosa el dissabte dia 31 al vespre ens vàrem reunir al Local social per passar una bona estona i celebrar la castanyada. No va faltar botifarra, pa torrat, castanyes, moniats i els tradicionals panellets.

Llar d'Infants el Jardí, de Torà

A la Llar d'Infants vam fer la representació d'un conte, amb la presència de la Montse Pons com a castanyera i després vam ballar. L'AMPA ens va obsequiar amb una xocolatada i castanyes torrades per a tothom. Ens ho vam passar molt bé.

L'Associació de Mares i Pares de l'escola va organitzar una festa de Halloween per a tots els nens i nenes al Local Social de Sanaüja i els petits s'ho van passar d'allò més bé. Els diners recaptats a la barra s'utilitzaran per canviar una part de la tanca de l'escola, que està molt malmesa.

AIGUATS SOBRE EL LLOBREGÓS

La Rubinada de les Ànimes

A la vall del Llobregós les rovinades –o més popularment “rubinades”– no són infreqüents, al tractar-se, el mateix Llobregós i tots els rierols i rieres que hi desemboquen, de cursos d'aigua poc cabalosos, amb lleres petites, que es poden veure de cop sobtades per una pluja forta, que en fa llavors desbordar el cabal tot provocant una riuada.

Molts havíem sentit a parlar de la “Rubinada de Santa Tecla”, que s'esdevingué la nit del 22 al 23 de setembre de 1874, amb nombroses víctimes humanes, i que potser va afectar més les comarques del Camp de Tarragona, el Priorat, la Conca de Barberà, les Garrigues i l'Urgell, tot i que els rius Sió i Llobregós també van resultar-ne afectats.

Cent quaranta-un anys més tard, les nostres comarques, de rius migrats i secaners, visqueren, la nit del 2 al 3 de novembre, una altra rubinada històrica –i malauradament, en el cas d'Agramunt, luctuosa i tot...–. Ondara, Sió i Llobregós baixaven amb una virulència extraordinària; mai s'havia vist a Sanaüja l'aigua en un nivell tan alt, que deixava ben poc espai a la part superior de les grans arcades del pont romànic, i a les poblacions de la vall van anegar-se horts i es van produir algunes destrosses materials. El cas és, doncs, que jo vaig voler batejar la riuada com a “Rubinada de les Ànimes”, donat que al Llobregós aquesta es produí la nit del 2 de novembre –una mica abans de mitja nit. Tot i això, en poblacions com Agramunt la rubinada va arribar ja de matinada, per la qual cosa llavors ja érem a 3 de novembre, dia de Sant Ermengol

El pont romànic de Sanaüja, ple fins dalt

(el sant bisbe que, curiosament, també va morir al caure a l'aigua en una visita d'obres al Pont de Bar. El seu cos hauria estat arrossegat per l'aigua cap a la Seu d'Urgell, sense aturar-se, però, i l'haurien hagut d'anar a recollir fins a Organyà o Peramola).

L'aigua és un bé escàs a casa nostra, però com deia Raimon, en aquella cançó de començament dels vuitanta: “Al meu país, la pluja no sap ploure. O plou poc o plou massa. Si plou poc és la sequera, si plou massa és un desastre”. Però malgrat tot, ara els sembrats ja neixen, perquè després de la rubina, com després de la tempesta, torna la calma i la vida, tossuda, recomença.

Maria Garganté

RECUPERACIÓ DE PATRIMONI NATURAL

Joves de Sanaüja netegen la font de l'Àlber

L'estiu passat un grup de joves de Sanaüja, amb l'ajuda d'altres voluntaris, van netejar la font de l'Àlber, una de les més emblemàtiques del terme però que es trobava molt embardissada.

La idea va sorgir de l'Oficina Jove de la Segarra, que promou l'organització de jornades de voluntariat per a joves durant els mesos d'estiu. A Sanaüja la iniciativa ja es va posar en marxa l'estiu de 2014, quan durant una setmana un grup de jovent va netejar el camí del torrent de Farà, i va rebre com a compensació per part de l'Ajuntament un abonament quinzenal a la piscina.

La feina realitzada aquest estiu a la font de l'Àlber va ser considerable donat el mal estat en què es trobava l'espai, de manera que per tal de poder completar la

feina es va organitzar, a començaments d'agost, una jornada de jova oberta a tothom, que va tenir una gran acollida.

A partir d'aquesta acció, que posa de manifest l'increment de la consciència respecte a la preservació del patrimoni històric i natural del poble, hi ha en projecte la creació d'un grup estable que s'encarregui d'impulsar aquestes jornades de jova i la selecció dels objectius a recuperar.

La propera cita serà a finals de desembre –dies 29 i 30–, per seguir amb la tasca, també iniciada l'any passat, de netejar el camí romà.

Xavier Espiña

Estat de la font perduda entre la vegetació

Els voluntaris en plena tasca de neteja

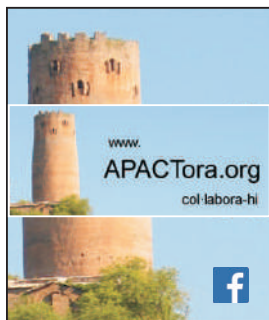

Estat en què ha quedat la font recuperada

Redacció. - El passat 24 d'octubre va tenir lloc la inauguració i una jornada de portes obertes del centre de formació "David Jorba" a la masia de cal Solà de Fontanet, a uns 5 km de Torà per la carretera antiga de Solsona. Amb l'assistència d'unes 250 persones, el David Jorba va explicar, juntament amb la seva família, en què consisteix el centre i els serveis de formació, assessorament personal i entrenament (*coaching*) que ofereix. Una de les particularitats d'aquest centre és que compta amb cavalls com una eina educativa.

Els serveis que ofereix són: classes de coneixement

El David Jorba, manresà nascut al 1964, és formador i *coach* per a empreses, particulars, escoles i centres d'alt rendiment esportiu. Va estudiar als EEUU, concretament a la *Mount Saint Mary's University* d'Emmitsburg (Maryland), amb una llicenciatura en Ciències Polítiques i una especialització en Psicologia.

QUÈRIA
FLECA - PASTISSERIA
AGROBOTIGA

PLAÇA DE LA CREU, 17 626814038
TORÀ (25750) TEL: 650536800

RECORDANT LA NEUS MOLINS

Primera Alcaldessa de Torà

A partir de 1995 va ser directora de la Residència d'Avis durant quatre anys. L'any 1998 va assumir la presidència del Casal de la Gent Gran fins al 2008.

També el 1995 va ser presidenta del Club de bitlles Torà, fins al 2005, i com a jugadora va quedar en segon lloc en el 3er Campionat de Catalunya individual el 2001.

Va representar el Consell Comarcal de la Segarra al Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Fou vicepresidenta de l'Aula d'Extensió Universitària de Cervera i membre de l'Aula d'Extensió Cultural de la Segarra.

Va formar part del grup de Càritas de Torà i coordinadora de "Vida Creixent".

Podríem dir que fins als últims moments va estar involucrada en alguna activitat de servei als altres, com feia darrerament participant en activitats de la Parròquia.

L'Ajuntament de Torà va decidir posar el seu nom a un carrer, el passatge de l'Alcaldessa Neus Molins.

Quan el passat 3 d'octubre acomiadàvem a l'església de Torà la Neus Molins, crec que a tothom se li encongia el cor pensant que ja no tornàriem a veure aquella dona entusiasta, treballadora, toranesa de soca-rel, amb un somriure per a tothom i que els toranesos trobàvem sovint pels carrers interessant-se pels problemes dels altres i assumint amb coratge la seva malaltia. Les seves virtuts humanes les va ressaltar molt encertadament Mn. Fermí en el seu comiat.

És difícil resumir en poc espai tota l'activitat i el que ha significat la Neus durant la seva vida. Esmentarem només la seva trajectòria com a persona compromesa amb el govern municipal i activitats diverses:

L'any 1979 va ser escollida, juntament amb altres vuit persones per mitjà d'una consulta popular, per formar part del nou Ajuntament com a regidora, càrrec que va ocupar fins al 1987. Aquest mateix any va ser elegida Alcaldessa, sent la primera dona que ocupava aquest càrrec a Torà i a la Segarra; va estar-hi vuit anys i, junt amb el seu equip de govern van aconseguir, entre altres coses, fer la Residència d'avis, el Poliesportiu, la Caserna, comprar cal Gegó, canalitzar el torrent de Cellers, implantar l'empresa de Plàstics. Durant aquests anys també va ser Consellera Comarcal.

Ramon Torné i Albets

LA MARE NEUS

La mare va morir el 2 d'octubre del 2015.

Bé, de fet ja va morir una mica quan el 22 d'abril del 2014 el metge que la va operar, en acabar l'operació, ens va dir: "He obert i he tornat a tancar. No hi he pogut fer res. En té per mesos, 1 any, 2... Déu ho sap! Em sap greu...". D'això se'n diu una bona patacada, sí senyor! Hi va haver plors, molts plors... renecs (sí, també renecs), incredulitat... una mica de tot. No podia ser! Ara no tocava! Encara no!

Ella ens havia dit: "Vull saber sempre tota la veritat". Així que l'hi vam dir, tota... cosa que, a fer ara, no ho hauríem pas fet! Ni ella ho hauria volgut saber! (així ens ho va comentar el últims dies).

En fi, que havia superat el càncer de pit però el de pulmó li faria més la punyeta.

Van anar passant els dies, els mesos, i ella intentava fer vida "normal": sortir a comprar, anar a Barcelona... i, sobre tot, anar a l'església. L'església, la seva segona casa... Allà hi era feliç.

Al carrer intentava fer bona cara a tothom (tot i així demanem disculpes en nom d'ella a tot aquell que es va sentir ofès o dolgut per alguna mala contesta. Ja ho diuen que la confiança...), però un cop entrava a casa passàvem a viure la realitat, a no entendre el perquè li havia tocat a ella, perquè amb un càncer no n'hi havia hagut prou. Per què? Ella s'ho preguntava sovint.

Durant aquests dos anys de malaltia també va esperar la trucada, les paraules, algun gest, el recolzament d'alguna que altra vella amiga... però això no va succeir. Al final va deixar d'esperar. En fi...

Per sort ens tenia a nosaltres, a la família i a tota

la gent que l'animaven quan van començar a veure el seu acabament.

Ella va néixer i va morir a Torà, el seu poble de tota la vida. Se l'estimava. I a la gent també. Per això intentava ajudar sempre a tothom que ho necessitava. Va dedicar molta part de la seva vida al seu poble. Era feliç els diumenges de poder anar a missa i ajudar al mossèn perquè ho tingués tot a punt, i així ho va fer fins a quinze dies abans de morir. Essent una gran devota dels àngels va esperar a morir el dia dels Àngels Custodis a les 12 del migdia, hora de l'Àngelus. Casualitat? Permeteu que en aquest cas ho posem en dubte...

Nosaltres estem orgullosos de tenir-la com a mare. Si teníem un problema, ella tenia la solució; si li demanàvem consell, ella ens en donava dos; si no fèiem les coses bé, ella també ens ho sabia dir... Una part nostra se'ns ha anat amb ella i hauréem d'aprendre a viure sense la seva vitalitat, energia, comprensió, honradesa... ens costa, i molt!; se'ns fa feixuc, però no queda altre remei.

Donem les gràcies a tots els que en aquests moments tan dolorosos per nosaltres ens heu fet costat i ens heu ajudat en tot. Us ho diem de tot cor. Gràcies!

Gràcies, mare, àvia, sogra, germana, cunyada, tieta... per haver existit. Serà un model a seguir per tots nosaltres.

T'estimem mare, ahir, avui i sempre.

Maite i Neus

Els cursos al nostre centre de formació:

autoescoles miró
centre de formació

- CAP INICIAL (matriculada oberta curs Febrer)
- CAP CONTINUA
- ADR INICIAL
- ADR RENOVACIÓ
- TACÒGRAF ANALÒGIC i DIGITAL
- CONDUCCIÓ EFICIENT
- APLICADOR DE BIOCIDES D'ÚS RAMADER
- BENESTAR ANIMAL DURANT EL TRANSPORT D'ANIMALS VIUS • EN EXPLOTACIONS RAMADERES

Llobregós
informàtica

Regala una subscripció

Llobregós núm. 74

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS
Prats Serrat
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
TRANSPORT ESCOLAR
GRUPS PARTICULARS

AUTOCARS PRATS SERRAT
C/ Calaf, Nau 2 - 25750, Torà, LLEIDA
Tels: 973 473 590 - Fax: 973 473 807
e-mail: info@autocarspratserrat.com
web: www.autocarspratserrat.com

Hostal de Pinós
973 473 062 - 687 528 057
Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós
www.restaurantdepinos.com
(Dimarts tancat, excepte festius)

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTES

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA
Josep Porta Gené
Av. de Solsona, 22
Tel 973 473 100
25750 TORÀ

mobles
PEREZ
IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 - Cl. Isidre Vilaró, 14 - 08280 CALAF (BCN) - Tel./Fax 93 868 04 28

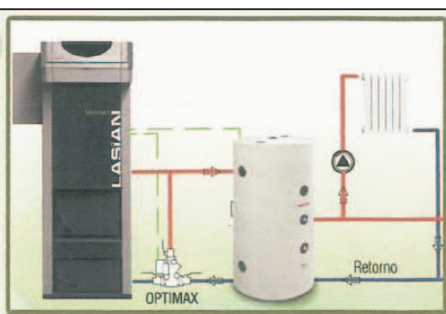
TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34
Fax: 973 47 30 14
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON
Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

ENTREVISTA A ÈRIC VILADRICH

L'Èric Viladrich Castellanas és un solsoní que per aquelles coses de la vida ha fet cap al Quebec. Allà el seu dinamisme i entusiasme per totes les coses culturals que pertoqueu a Catalunya l'han fet treballar de valent a favor de la cultura catalana, tant a la Universitat de Mont-real, com a les associacions que ha impulsat al Canadà. Actualment és el representant per Amèrica del Nord al Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior de la Generalitat de Catalunya. L'estiu passat va venir a Vallferosa per assistir al concert de la Lidia Pujol, com un retornar la visita que la nostra cantant va fer a Mont-real el 9 de novembre del 2014 invitada per l'Èric. Aprofitem per preguntar-li per les seves activitats, cosa que li agraïm des d'aquí.

Que fa un solsoní com tu a Mont-real? Com hi vas arribar i per què?

Vaig néixer a Olius l'any 1980. En acabar els estudis de comunicació audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona, l'any 2004 vaig fer cap al Quebec amb una beca de la Caixa per estudiar un màster en tecnologies de la informació. Com que vaig orientar els meus estudis cap a l'ensenyament de les llengües estrangeres, vaig adquirir els coneixements i contactes necessaris per proposar la creació d'un programa d'estudis catalans a la *Université de Montréal*. Va ser també llavors que em vaig implicar directament en la refundació del Casal català del Quebec. Des del 2012 en sóc el president i alhora representant per Amèrica del Nord al Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior de la Generalitat de Catalunya.

Quina és la teva feina com a responsable del programa d'estudis catalans a la Universitat de Mont-real? Hi ha interès per la nostra llengua?

El nombre d'estudiants de català a la universitat no ha parat de créixer des que es van implantar el 2007, entre setembre de 2007 i juny de 2015, hi va haver 443 matrícules als cursos de llengua i cultura catalanes. A

més, l'any passat vam crear el primer Minor d'estudis catalans de tot Amèrica del Nord, un programa amb 10 assignatures dividides en quatre categories: llengua (4), cultura (assignatura troncal), lletres i societat (literatura, traducció i lectures tutoritzades) i aplicacions pràctiques (immersió i pràctiques en organisme).

Pel que fa a la docència, m'encarrego d'impartir els quatre cursos de llengua (fins al nivell elemental, nivell B1 segons el marc europeu comú de referència) i el curs de cultura. Enguany acollim una professora convidada que imparteix el curs de literatura catalana i l'estiu passat vam oferir per primer cop un curs de traducció català-francès, que van impartir dos col·legues de la universitat.

Més enllà de la docència, també m'encarrego de coordinar la programació cultural que organitzem des de la *Médiathèque en études catalanes*: tallers, xerrades, clubs de lectura, taules rodones, un cabaret literari, exposicions, concerts, etc. en el marc d'alguns dels festivals culturals i literaris més importants de Mont-real. Per exemple, entre 2009 i 2015 hem assegurat la presència de la literatura catalana convidant autors catalans als festivals *Métropolis Bleu* i el *Festival international de la littérature de Montréal*.

Programa d'estudis catalans a la Universitat de Mont-real: entre setembre de 2007 i juny de 2015, hi va haver 443 matriculades als cursos de llengua i cultura catalanes

Ets el President del Casal català del Quebec. Com funciona aquest centre? És només pels catalans residents? Hi participa la gent del país?

El Casal català del Quebec és l'associació oficial dels catalans i catalanòfils interessats en la promoció de la cultura dels Països Catalans al Quebec i molt especialment en reforçar els vincles Catalunya-Quebec. El Casal és una de les 119 Comunitats Catalanes de l'Exterior oficialment reconegudes per la Generalitat. Ens agrada molt destacar que prop de la meitat dels 347 membres actuals són catalanòfils (quebequesos interessats per la llengua i cultura catalanes) i que, a més, un 53% dels socis del Casal tenen menys de 35 anys.

Aquest 2016 celebrarem el 55è aniversari de la nostra comunitat, ja que el 14 de gener de 1961 es va inaugurar la seu social del que aleshores era el Centre cultural català del Canadà. Avui el Casal català del Quebec, hereu d'aquella primera entitat, no disposa de local social, sinó que insereix les seves activitats en el programa d'altres festivals o centres culturals de renom al Quebec. L'objectiu ja no és tant oferir el punt de trobada social que tenia en els seus orígens i que, per tant, exigia un local propi, sinó la difusió de la cultura catalana al Quebec entre el públic català, esclar, però sobretot quebeques.

Quines coses de la cultura catalana interessen a la gent del Quebec?

L'activitat amb més èxit és sens dubte l'assaig setmanal de la colla dels Castellers de Mont-real. Des del 2007 treballen per a l'arrelament del fet casteller al Quebec. La colla no ha parat de créixer d'ençà que un quebequès, en Serge Mainville, n'impulsés la creació. Actualment és un altre quebequès, en Ian Ericksen, el cap de colla. Uns quants catalans, però força més quebequesos d'origen ben diversos (Mèxic, Argentina, Uruguai, França, Vietnam, etc.) formen part de l'activitat més intercultural i emblema de la cultura de l'esforç i

del treball en equip que tan bé representa la catalanitat arreu del món. La colla està apadrinada pels Castellers de la Vila de Gràcia, que van venir l'estiu passat en el marc del festival *Montréal complètement cirque*. Veure el centenar de castellers de Vila de Gràcia i els Castellers de Mont-real fent castells de sis, set i vuit pisos, va ser una de les fites de les quals ens sentim més orgullosos. El ressò mediàtic va ser molt gran i la gent va entendre, finalment, què vol dir això de fer castells.

Com esteu vivint el procés cap a la independència?

El Casal català del Quebec forma part del Pacte nacional pel dret a decidir i ha impulsat diferents iniciatives per donar suport al dret a l'autodeterminació i cercar complicitats amb el món institucional i de la societat civil quebequesa. Tot i això, i en base als seus estatuts que el defineixen com a entitat sense ànim de lucre circumscribida en l'àmbit estrictament cultural, per tant políticament no partidista, el Casal no s'ha posicionat mai explícitament a favor o en contra de la independència de Catalunya.

Això sí, conscients de l'interès creixent de bona part de la diàspora catalana al Quebec i força catalanòfils per promoure i donar a conèixer el moviment independentista, vam impulsar la creació de l'ANC-Quebec, la primera coordinadora de la qual va ser precisament una quebequesa. Si bé l'entitat compta amb força membres i simpatitzants del Casal català del Quebec, l'ANC-Quebec és un organisme totalment independent. La coordinadora actual és, per cert, n'Aida Queralt, una catalana de Calaf.

Amb l'ANC-Quebec vam treballar plegats per presentar el concert de Lúcia Pujol al teatre Rialto de Mont-real el 9 de novembre de 2014, amb motiu de la consulta del 9N. Més de dues-centes persones vam omplir el teatre per veure el concert i, esclar, alhora viure en directe l'escrutini de l'exitós procés participatiu. Entre el públic hi havia representants dels quatre

L'activitat amb més èxit és sens dubte l'assaig setmanal de la colla dels Castellers de Mont-real. El quebequès Ian Ericksen n'és actualment el cap de colla

partits polítics sobiranistes del Quebec i periodistes de diferents mitjans de comunicació d'àmbit quebequès i canadenc. Aquell dia va ser realment emocionant perquè desenes de catalans d'arreu del Canadà van venir expressament a Mont-real per poder votar. El Casal català del Quebec va organitzar una campanya de *"couchsurfing"* (allotjament solidari) per permetre a gent de Vancouver, Toronto, Saskatchewan o Halifax de quedar-se a dormir a Mont-real i poder viure amb nosaltres aquella jornada històrica.

Com viviu cada 11 de setembre?

D'ençà 2009, l'11 de setembre el presentem a la casa de la cultura del barri de Côte-des-Neiges, un dels centres culturals de la ciutat de Mont-real. Cada any hi ha un eix temàtic diferent i darrerament hem presentat espectacles commemoratius dels anys Espriu i Rosselló-Pòrcel (2013), el Tricentenari (1714-2014) i la cançó de protesta (Llach: el cant de la revolta). Projeccions audiovisuals, lectures de poemes, música en directe i l'actuació dels Castellers de Mont-real solen ser el programa que captiva a les més de 120 persones que assisteixen a la recepció oficial. Aquests últims anys, la Diada ha estat precedida per rèpliques a escala quebequesa de la manifestació del 2012, la Via Catalana del 2013, la 'V' del 2014 i la Via Lliure d'enguany.

Vau tenir problemes a l'hora de les votacions el 27S?

Aquesta sí que és una de les pitjors creus de viure a l'estranger. El sistema del "voto rogado" i la sistemàtica impugnació d'un o altre grup parlamentari a les llistes electorals endarrerix, i molt, l'enviament de les butlletes de vot i, de retruc, fa que molta gent les rebi un cop passades les eleccions.

Fa més de 10 anys que visc al Quebec i no he vist encara cap comici on tothom que conec hagi pogut votar. El 27S no va ser, per tant, una excepció. Sense

anar més lluny, sabem del cert que ningú de la demarcació de Tarragona va poder votar. Ara bé, el que sí que convé recordar, és que una de les grans vergonyes dels 30 anys de règim autònom és que els partits polítics catalans no s'hagin pogut posar d'acord per aprovar una llei electoral pròpia. Costa poc culpar, tot i que amb raó, la Junta electoral central, però recordem que amb una llei electoral pròpia, la Junta electoral amb seu a Catalunya hagués pogut solucionar el desgavell del vot exterior ja fa molt de temps.

Com veus des d'allí el futur de Catalunya?

Acabi com acabi el procés, afortunadament Catalunya ja no serà mai més la mateixa. L'empoderament de la societat civil és una força transformadora que ja no té aturador. Crec sincerament que ara ja només es tracta de saber de quina manera i amb quins terminis s'acabarà de definir una desconexió política que, mentalment, el catalanisme polític i la gran majoria de la població del país ja fa temps que ha assumit. Durant molts anys el Quebec va ser un model per al sobiranisme català. Ara mateix, la fascinació del procés català entre federalistes i independentistes quebequesos és absoluta. La força de la societat civil, autèntic motor i propulsor d'un moviment que presenta la independència no com a una finalitat en sí mateixa, sinó com a eina per assolir la justícia social i una societat més transparent i democràtica, és el gran actiu polític que Catalunya pot, una vegada més, oferir al món.

Moltes gràcies, Èric i molta sort!

Fermí Manteca

Enllaços:

Casal català del Quebec: www.ccquebec.ca
Castellers de Montréal: www.castellersdemontreal.info
Mediateca d'estudis catalans: www.mediateheque.cat
ANC-Quebec: www.facebook.com/ANCQuebec

VACUNAR-SE

Prevenir malalties infeccioses respiratòries

Els pneumòlegs recomanen a les persones amb malaltia respiratòria crònica vacunar-se periòdicament per a prevenir la grip i la pneumònia pneumocòccica. En el cas de les infeccions respiratòries, les principals vacunes disponibles actualment són la grip, la pneumònia pneumocòccica, la tos ferina i el xarampió. La vacunació és un procés que proporciona a la persona protecció o immunitat contra una determinada infecció. A dia d'avui, els experts coincideixen que les vacunes constitueixen la millor mesura preventiva disponible per a la protecció contra les infeccions.

En el cas de les malalties respiratòries hi ha vacunes que s'han universalitzat i han aconseguit reduir

contra les infeccions respiratòries més freqüents. Les persones que pateixen asma, EPOC, bronquièctasis o fibrosis quística, qualsevol infecció pulmonar pot tenir greus conseqüències ja que els seus símptomes s'agreuïn i es desencadenen crisis o exacerbacions que poden obligar a l'hospitalització. Les vacunes ajuden a evitar que això passi en molts casos. A més, si el pacient presenta una pneumònia, les conseqüències poden ser mortals en algunes ocasions.

La vacuna antigripal anual és part indispensable del tractament dels pacients crònics. El calendari per a l'administració de vacunes varia cada any segons el clima. Per tant, la recomanació dels pneumòlegs és

l'impacte de la malaltia, com és el cas de la tos ferina o el xarampió, que en països desenvolupats s'administren als nadons reduint la seva taxa d'incidència. Altres casos, com la grip o la pneumònia pneumocòccica, tot i que el percentatge d'èxit és molt elevat, entre el 50-70%, no impedeix que algunes persones desenvolupin la infecció.

No obstant això, per a les persones que pateixen una malaltia pulmonar crònica i presenten major risc de desenvolupar infeccions més severes en les vies respiratòries, la vacunació antigripal o antipneumocòccica és altament recomanable, sempre seguint les recomanacions dels professionals mèdics. Els experts recorden que és important que les persones que ja pateixen una patologia respiratòria crònica, com l'asma, l'EPOC o la fibrosis quística, es vacuin

buscar l'assessorament de l'equip mèdic habitual per saber com i quan hem de vacunar-nos. La vacunació consisteix a administrar a una persona un preparat que conté parts molt petites o afeblides d'un agent infecciós com un virus o un bacteri. Aquest agent estimula el sistema immune de l'individu per produir anticossos que el protegeixin contra la infecció i que, en romandre un determinat període de temps en l'organisme, ho reconegui i lluiti contra el virus si la persona contacta novament amb aquest agent infecciós. Al llarg de la història, les vacunes han salvat milions de vides i totes les societats científiques coincideixen en que els seus beneficis superen àmpliament els seus riscos.

Sílvia Porta i Simó

TANQUEM EL MÒBIL I XERREM?

Com portem l'assumpte de la comunicació a casa nostra? Quants de nosaltres ens hem atrevit alguna vegada a tancar la televisió i parlar de qualsevol altra cosa?

Més val que canviï la pregunta perquè la televisió ha perdut l'etiqueta d'intrusa per passar a ser una més de la família. Així doncs, quants de nosaltres ens hem atrevit a fer tancar tots els aparells tecnològics en un moment donat?

Ara el tema de la comunicació va molt més enllà. Tots estem "hipercomunicats" amb tothom menys amb els de casa.

Ara els "autoconvidats" són els mòbils, els smartphones, els iphones i companyia, que ens envaeixen amb un munt d'aplicacions per saber el que fa tothom, a tot arreu, a cada instant i que pretenen ser més importants que la família que tenim a tocar de la pell.

10 ANYS COMPROMESOS
AMB L'APRENENTATGE
CLASSES I REPASSOS DURANT JULIOL-AGOST

un cop de mà
Aniversari

ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA I PERSONALITZADA:

- TREBALLEM I REFORCEM
- CONTINGUTS DE PRIMÀRIA I ESO
- COMPRENSIÓ I EXPRESSIÓ ORAL I ESCRITA
- CLASSES A MIDA PER OCASIONS PUNTUALS
- LECTURA, ORTOGRAFIA I MATEMÀTIQUES

Plaça de la Plana, 2 Baixos - Guiñosa - Tel. 666 732 422
www.uncopdema.cat
www.facebook.com/uncopdemaguiñosa

Abans que la tecnologia punta en comunicació envaiís les nostres cases i prenguéss el poder absolut, les famílies ens reuníem, parlàvem, comentàvem, xerràvem... Tots plegats ens vèiem obligats a expressar i matisar allò que realment es volia dir utilitzant tots els recursos de què disposaven. Però de tot això, que sembla que en faci molts anys, no en fa ni deu.

Ara qualsevol missatge és més important i prioritari que seguir o mantenir una conversa per molt interessant que sigui. Pràcticament no hi ha cap activitat, ja sigui d'oci, lleure, intel·lectual, esportiva, que no es vegi interrompuda per un avís inoportú i en la majoria dels casos ajornable.

És important buscar aquell espai de temps per potenciar el diàleg, la conversa, ja sigui deixant el mòbil en "mode avió", apagant la tauleta i decidir que tenim coses per explicar. Posar normes d'ús del mòbil i consensuar-les ha de ser un pas més per aconseguir una bona convivència.

Estem immersos en una sèrie de canvis i ens hi haurem d'adaptar i trobar la manera més adient perquè les relacions familiars, en comptes de sortir-ne perjudicades, se'n puguin beneficiar.

Quants de nosaltres tenim el grup "family" al whatsapp?

Montse Miquel i Andreu
Pedagogia, núm. col. 00969

www.uncopdema.cat
www.facebook.com/uncopdemaguiñosa

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calomanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

SERVEI INTEGRAL DE
JARDINERIA
Torà (Lleida)

El jardiner de Torà

658 55 03 76
www.eljardinerdetora.com
eljardinerdetora@hotmail.com

Gimnàs TORÀ

Us ofereix:

- loga
- Aeròbic
- Manteniment
- Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA ASSEGURANCES **LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS**

www.llobregos.info

EXCAVACIONS DUOCASTELLA S.L.

Castellatallat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)
Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
www.exvacacionsduocastella.com
e-mail: calmarquet@calmarquet.net

MAQUINARIA AGRÍCOLA

PODOLOGIA

· QUÈ ÉS LA PODOLOGIA?

La podologia segons el Diccionari de la Real Acadèmia Espanyola és la branca de l'activitat mèdica que té per objectiu el tractament de les afeccions i deformitats dels peus.

· PER TANT, QUE ÉS UN PODÒLEG?

És el professional sanitari especialitzat que està facultat per poder diagnosticar, prescriure, indicar, realitzar o elaborar i avaluar qualsevol tipus de cirurgia podològica i tractament podològic, ortopodològic, quiropodològic, físic, farmacològic, preventiu i educatiu de les afeccions i deformitats dels peus basant-se en la Història Clínica de cada pacient.

· A QUI POT AJUDAR I TRACTAR UN PODÒLEG?

Erròniament es continua pensant que els podòlegs solament treuen durícies i tallen ungles a persones grans però en realitat els podòlegs, com ja hem descrit abans, som professionals sanitaris especialitzats en

afectacions dels peus: des dels ulls de poll, durícies, ungles clavades, malalties de la pell (fongs, berrugues...) anàlisis biomecàniques (per veure com camines/corres), realització de les plantilles i assessorament del calçat.

Tot i així desgraciadament són poc coneguts però a la vegada tan necessaris a l'àrea de la salut. Un podòleg pot ajudar persones de totes les edats ja que poden presentar diferents problemes en qualsevol d'elles.

Els peus són un mirall de la salut. Només en tenim dos, cuida'ls.

Jordi Leiva Andrade
(Graduat en Podologia i Diplomada en Fisioteràpia)
Gisela Rosell Lavaquiol
(Graduada en Podologia)
podologiatora@gmail.com

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

RUTA DEL BARROC

Retaule del Santuari del Miracle

El Consell Comarcal del Solsonès està finalitzant les obres per millorar l'ús turístic del patrimoni cultural barroc que hi ha a la comarca. El projecte ha contribuït a afavorir l'accessibilitat de nou esglésies i a la millora de punts d'interès barroc del Solsonès per tal de fer visitables els seus retaules.

Els municipis on s'ha actuat són Lladurs, Sant Llorenç de Morunys, Pinell, Llobera, Pinós, la Molsosa i Riner. En aquest últim trobem el retaula barroc del santuari del Miracle, considerat una joia del barroc català. Alhora, a la Casa Gran del Miracle, s'hi habilita un espai de divulgació, orientació i projecció del barroc de tota la comarca, on s'aplicaran noves tecnologies per a la seva museïtzació.

També el projecte passa per la Vall del Llobregós. En l'àmbit d'influència propi de la nostra revista cal destacar les actuacions dutes a terme a les esglésies de Santa Maria de la Molsosa, Sant Ponç de Prades i Santa Maria d'Ardèvol. Concretament a la Molsosa s'ha obert una finestreta a la porta de l'església i s'ha

instal·lat il·luminació per poder veure l'altar principal sense necessitat d'entrar a l'interior. A Prades s'ha restaurat l'altar del Roser i la Verge, tal com ha explicat recentment Llobregós Informatiu. També s'ha renovat la instal·lació elèctrica alhora que es pintava tota l'església i es canviava el pany per a una major seguretat.

Queda pendent la renovació dels bancs i el tancament del sistema de calefacció.

A Pinós l'actuació ha estat a l'església de Santa Maria d'Ardèvol. Aquesta ha consistit en refer completament la teulada i restaurar la façana principal. A l'interior s'ha pintat tot el temple i s'ha renovat la instal·lació elèctrica,

millorant-ne també la il·luminació. En tots els casos, els temples han millorat notablement el seu aspecte i han esdevingut adequats per al seu ús turístic. Els indicatius i els panells informatius completen l'actuació per donar un millor servei.

L'objectiu del Consell Comarcal és actuar en aquests municipis per dinamitzar-los i diversificar l'oferta turística al territori. El projecte pretén millorar les potencialitats

**La quantitat i qualitat
dels retaules barrocs
que es conserven a la
comarca fa que siguin un
atractiu cultural remarcable**

Retaule Major de Santa Maria de la Molsosa

turístiques d'aquests municipis amb un turisme de qualitat, sostenible i responsable. La quantitat i qualitat dels retaules barrocs que es conserven a la comarca fa que siguin un atractiu cultural remarcable.

Per aquest motiu, el departament d'Empresa i Ocupació va concedir al Consell Comarcal del Solsonès un ajut de 378.699 euros dins de la línia de subvencions per al desenvolupament de Plans de Foment Territorial del Turisme. L'actuació ha invertit 421.000 euros, comptant amb el suport de les entitats turístiques privades, els Ajuntaments dels municipis implicats, la Diputació de Lleida, les parròquies, el Bisbat de Solsona i el Museu Diocesà i Comarcal. En total han estat 14 actuacions.

El Consell Comarcal també preveu crear una aplicació per a dispositius mòbils amb tota la informació necessària per a poder interpretar el barroc al Solsonès. Aquesta eina inclourà informació turística dels punts que es visitin (rutes, allotjaments, etc.) i el contingut estarà disponible en 4 idiomes: català, castellà, anglès i francès.

*Martiri de Sant Abdó i Sant Senen,
detall del retaule de Prades de la Molsosa*

Ferran Miquel

Pinsos BAGÀ, s.a.

Oficines: Plaça La Creu, s/n
25750 - Torà
Tel. 973 473 011 Fax 973 473 358

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Llobregós Jove

ASSOCIACIÓ DE JOVES DE TORÀ

XERRADES I TALLERS 2015-2016

Un any més, la Direcció General de Joventut de la Diputació de Lleida ens ha proposat tot un seguit de tallers i xerrades a realitzar durant els pròxims mesos, d'entre els quals en realitzarem dos. Dins de l'àmbit de la salut practicarem el taller "Rialloteràpia i prevenció de l'estrés" amb el qual podrem disfrutar dels beneficis del riure, i dins de l'àmbit d'habilitats i emocions realitzarem la xerrada "L'actitud, la clau de l'èxit" on parlarem i treballarem l'automotivació, l'eficàcia personal, proactivitat -reactivitat i els pensaments distorsionats. Us anirem informant sobre les dates i d'altres xerrades que anirem fent.

Què és el "Healthy movement"?

Què us diuen les paraules #detox #juicing i #veggiemood? Es veu que ara ser una persona sana està de moda. Però com tot, té la seva part més fosca.

Cada vegada apareixen més restaurants, productes i serveis que promouen aquest estil de vida saludable. Aquest estil de vida *it* s'està expandint mitjançant les xarxes socials com ara Instagram i Facebook on podem trobar des de fotos de plats *veggie's* fins a *nois/es fit* amb roba esportiva de marca bebent suc *detox* de diversos colors. Però, ens volen donar a entendre que ingerint menys calories de les que cremem tindrem un cos digne d'un anunci de cereals integrals?

La realitat ens mostra que aquest moviment s'ha convertit en una obsessió. Deixant de banda la moda, la principal preocupació recau en el fet de que adquireixes una fixació per menjar d'una manera tan impecable que acaba generant-te estrès

o, fins i tot, trastorns alimentaris com ara l'ortorèxia nerviosa. Si vols unir-te a aquesta moda, has de saber que implica un canvi d'estil de vida que no és senzill. Saber on comprar aliments orgànics, locals o de km 0 no és tan fàcil, a no ser que tinguis un hort de 40 hectàrees. A més a més, el preu dels aliments és menys econòmic ja que són orgànics i, per tant, considerats de major qualitat.

Al cap i a la fi, la moda sempre és passatgera així que hem d'adoptar un estil de vida saludable amb una alimentació equilibrada que no ens perjudiqui la salut a curt ni a llarg termini i, en cas de dubtes, sempre hem de consultar els professionals de la nutrició i dietètica.

www.facebook.com/associaciodejovesdetora

TEMPORADA DE GEGANTS

Des de fa uns anys, els nostres gegants han ampliat la seva zona de ruta. Ja no només poden veure's en les nostres festes locals com la Festa del Brut i la Bruta, i la Festa Major pels carrers i places de Torà, sinó que a més es van donant a conèixer en diversos punts de Catalunya, i amb ells, la festa del Brut i la Bruta, la vila de Torà, el nostre patrimoni popular, entre d'altres coses.

Enguany, ja donem per acabada la temporada geganter, la qual va donar tret d'inici el 6 de febrer de 2015 amb la festa del Brut i la Bruta. Des del seu inici, la colla geganter, juntament amb els nostres grallers i tabalers, hem actuat en diverses localitats catalanes incloent-hi Torà. Algunes d'aquestes han estat:

- Tàrraga – Nit del Tararot
- Bellvis – Trobada de Gegants
- Torà – Inauguració façana Llar d'Infants "el Jardí"
- Oliana – Trobada de Gegants
- Biosca – Festa Major
- Vimbodí i Poblet – Trobada de Gegants
- Solsona – Trobada de Gegants
- Torà – Trobada de Gegants
- Guissona – La Segarra es mou pel Nepal
- Barcelona - Via Catalana
- Bellpuig – Trobada de Gegants
- Terrassa – Ciutat Geganter

En moltes sortides hem pogut comptar amb la col·laboració dels més joves, que han fet córrer, ballar i saltar, els gegants més petits.

Volem destacar, que la colla gegantera està oberta a tots aquells que vulguin involucrar-se en les nostres sortides, i és que, per portar gegants no es necessita res més que ganes de gresca i de passar-ho bé! Amb pràctica, tot s'aprèn. Així que, no us quedeu a casa i veniu a provar-ho!

Per últim, agrair a tots aquells que fan possible la mobilització dels nostres gegants arreu de Catalunya, ja que sense ells res no seria possible. Per això, volem donar un especial agraïment a tots els geganers, incloent-hi els més petits, grallers, tabalers, i tots aquells que seguiu els seus passos.

FESTA DEL BRUT I LA BRUTA

29 I 30 DE GENER 2016

VEGETACIÓ DE RIBERA

FOTO: AJUNTAMENT DE TORÀ

A la conca del riu Llobregós les pluges no solen ser gaire abundants i oscil·len entre els 450 i 550 mm de precipitació acumulada, distribuïda de manera força irregular al llarg de l'any. El cabal del riu Llobregós i del Llanera és molt escàs, amb algunes crescudes i força trams secs durant bona part de l'any. A les rieres de Biosca i Sanaüja l'aigua flueix de forma esporàdica. En el seu conjunt, l'escassetat d'aigua en superfície configura un paisatge semi-àrid.

L'aprofitament d'aigües superficials i subterrànies per a usos domèstics, ramaders i agrícoles va en augment, i ja ens trobem en un entorn en què els recursos hídrics són altament explotats. La qualitat d'aquestes aigües s'ha vist modificada i en gran part ja no són aptes per a ús de boca. Aquestes mancances fan que es requereixi abastament amb canalitzacions provinents de conques veïnes.

Tot i aquesta aparent aridesa, al llarg de les rieres, rierols i torrents, es desenvolupa una interessant vegetació de ribera que resseguint a banda i banda aquests cursos d'aigua, configura un hàbitat exclusiu de moltes espècies vegetals i animals. Encara que es pateixin secades, el subsòl suposa una reserva important amb

bona disponibilitat hídrica a les zones de ribera i fondalades, on les comunitats vegetals tenen un paper cabdal en molts processos ecològics, tot i que geogràficament ocupen un percentatge reduït de superfície.

Es considera que el bosc de ribera gaudeix de salut excel·lent quan la cobertura vegetal és gran, les espècies vegetals són autòctones i el bosc es desenvolupa

a la riba i ribera dels dos marges del riu, ombrejant el canal. En el nostre entorn més proper el bosc de ribera és d'extensió reduïda, però es tracta de petits oasis enmig de zones força transformades.

La qualitat del bosc es redueix a causa de la intervenció humana. Les activitats, aprofitaments i usos que es duen a terme a la vora del riu en condicionen l'estat de conservació: explotació

o degradació de les seves aigües, canalització, tala d'arbres i desbrossament, moviment de terres, obertura de pistes o vies de pas, cremes de marges, ocupació de les terres fins els marges de la llera, etc. En definitiva per la pressió per l'activitat humana.

En aquest entorn i de manera repetida, s'han dut a terme alguns projectes de desbrossament de diferents trams de les nostres rieres, justificats per una suposada intenció de millora ambiental.

Al llarg de les rieres, rierols i torrents, es desenvolupa una interessant vegetació de ribera que resseguint a banda i banda aquests cursos d'aigua, configura un hàbitat exclusiu de moltes espècies vegetals i animals

Projectes polèmics a la ribera del Llanera

Ens referirem als projectes impulsats en els darrers anys per l'Ajuntament de Torà, i duts a terme al riu de Llanera en el tram que voreja la vila, des de la Font dels Dolors fins passat el Pont de Ferro, així com també a la zona de Fontanet. Ens fa l'efecte que aquestes darreres intervencions han estat especialment desmesurades tant per l'extensió com per la intensitat, havent-se talat arbres de manera inneces-

sària, amb

L'eliminació del canyar provoca que torni a rebrotar amb força renovada (Foto: Ass.Espai Llobregós)

Què aporta la vegetació de ribera?

La vegetació de ribera apareix com una formació arbòria i arbustiva frondosa que segueix el curs del riu. En estat ben desenvolupat es transforma en bosc de ribera, formant galeries. Compleix diverses funcions, i aporta molts beneficis a l'ecosistema fluvial:

- Actua com a **filtre biològic** a l'absorbir substàncies contaminants i nutrients procedents de l'excés de l'adobament de conreus. Capta nutrients, matèria orgànica i altres possibles contaminants, actuant com a filtre natural molt efectiu.

- Contribueix a l'emmagatzematge i **retenció d'aigua**, i també a la fixació dels sediments.

- Dóna **estabilitat a les lleres** mitjançant l'enramat de les seves arrels, disminuint així el risc d'erosió davant de riades. Les comunitats de ribera ben estructurades poden contribuir a esmorteir l'impacte de les crescudes absorbint inundacions, en la mesura que incrementen la rugositat del terreny i frenen la força erosiva de l'aigua, tot rebaixant-ne la velocitat.

- Constitueix un **hàbitat preferencial** per a moltes espècies de mamífers, aus, rèptils, amfibis i insectes, al trobar-hi refugi, aliment i una zona per criar. Moltes

d'aquestes espècies estan amenaçades i algunes fins i tot en perill d'extinció.

- Contribueix a **ombrejar els curss fluvials** tot regulant l'entrada de llum i, en conseqüència, el creixement d'algues i la quantitat d'oxigen dissolt de les aigües, imprescindible per a la vida aquàtica.

- **Aporta matèria orgànica** al sistema, gràcies al caràcter caducifoli de la vegetació que el conforma. Aporta fullaraca i branquillons als curss fluvials, afavorint la creació de microhàbitats aquàtics.

- **Connectivitat ecològica:** pot formar **corredors biològics** que afavoreixen el moviment i la dispersió de molts animals que hi troben refugi i aliment.

- El contrast que ofereix la vegetació caducifòlia d'aquests espais, atorga a les riberes un **valor paisatgístic** remarcable, tenint una funció com a espais de lleure, que es pot complementar amb funcions divulgadores i educatives.

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF

C/ Sant Jaume, 31

08280 CALAF

Tel. 93 869 91 54

loteriaelmercat@hotmail.com

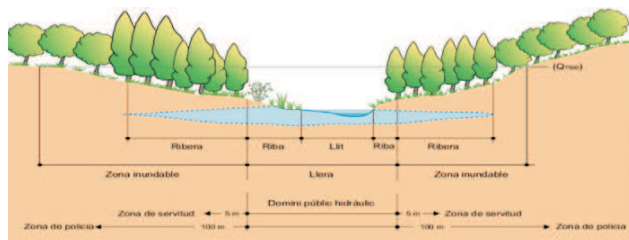
agriplant huguet s.l.
edició comercial: Catalunya 1985

ah **jardiners**

Ciutat de Pineda de Mar (Girona)
www.agriplanthuguet.cat

OBERT DIUMENGES I FESTIUS!

- Servei integral de jardineria
- Raco del Gumbet
- Moble antic restaurat
- Nutrició animals de companyia
- Tractaments d'aigües
- Flors i plantes
- Decoració esdeveniments

Zonificació de l'espai fluvial (font ACA)

l'intent d'eliminació dels canyissars sense cap efectivitat i amb una replantació d'arbres que ha fracassat.

No s'ha tractat, en general, d'una restauració de zona degradada, i per tant no s'han millorat les condicions naturals de la zona intervinguda. Com a resultat es poden produir canvis en la vegetació de ribera per substitució de comunitats vegetals, reduint la franja de terreny ocupada pel bosc en galeria. En quedar despulats els marges, l'erosió és major i es veu potenciada per la major velocitat de l'aigua en les riades.

També cal tenir present que els projectes duts a terme, inclouen l'obertura de nous camins i espais per fomentar el lleure en indrets vora l'aigua, i d'això se'n deriva cert risc per a les persones donat que es tracta d'un espai inundable. La Directiva europea relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació (2007/60/CE), té com a objectiu principal reduir les conseqüències negatives que les inundacions provoquen sobre les persones, el medi ambient, el patrimoni cultural i l'activitat econòmica i obliga a elaborar estudis previs i mapes de risc i perillositat d'inundacions, que acabin derivant en plans de gestió.

Les repetides actuacions que s'han portat a terme en els darrers anys i el major abast de les més recents, fan témer que tot plegat podria ser l'inici d'una futura

més profunda i extensa transformació del curs fluvial, que aniria en detriment de l'estat de conservació d'aquest espai natural. Seria desitjable que en el cas de plantejar-se nous projectes, les intervencions sobre riberes s'establissin des d'una òptica conservadora, tal com proposa l'Agència Catalana de l'Aigua. Això implica que la no-intervenció serà sempre la primera opció que cal considerar; o, si més no, una intervenció de mínims, que segurament seria suficient si la ribera manté una base de flora autòctona i les espècies invasives no hi són abundants.

La Directiva marc de l'aigua (2000/60/CE) estableix com a principi bàsic el foment de la participació pública i la transparència. La societat civil ha anat assumint un paper important en la gestió de l'aigua (nova cultura de l'aigua) i aquest mateix esperit ha d'inspirar qualsevol intervenció sobre els rius i riberes. Això és: accés a la informació base, consulta durant el procés de planificació i participació activa en el procés d'implementació.

Conèixer i valorar el que tenim, gestió mínima i participació. Són criteris i procediments bàsics que cal utilitzar en benefici de l'entorn natural, i que contribuïràn a ser eficients i a no malbaratar els recursos limitats que disposem.

No s'han millorat les condicions naturals de la zona intervinguda

Associació Espai Llobregós

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

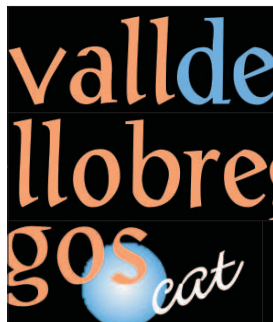
LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

Telefons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 473 082

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 473 082

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 473 082
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 473 082

PINÓS - ARDEVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 473 082

HORARI D'AUTOBUSOS

DIRECCIÓ BARCELONA

	Horaris		Preu anada	Anar/Tornar
ANDORRA	5,50	15,50	28,85	50,85
SANAÜJA	7,44	17,51	16,50	29,90
BIOSCA	7,51	17,58	15,90	28,70
TORÀ	7,56	18,02	15,20	27,45
CASTELLFOLLIT	8,02	18,08	14,70	26,50
CALAF	8,14	18,20	13,15	23,70
BARCELONA	9,45	20,00		

* Preus fins a Barcelona

DIRECCIÓ ANDORRA

	Horaris		Preu anada	Anar/Tornar
BARCELONA	7,30	15,00		
CALAF	9,01	16,31	13,15	23,70
CASTELLFOLLIT	9,13	16,43	14,70	26,50
TORÀ	9,19	16,49	15,20	27,45
BIOSCA	9,24	16,54	15,90	28,70
SANAÜJA	9,31	17,01	16,50	29,90
ANDORRA	11,40	19,15	28,25	50,85

*Preus des de Barcelona

Línia Manresa

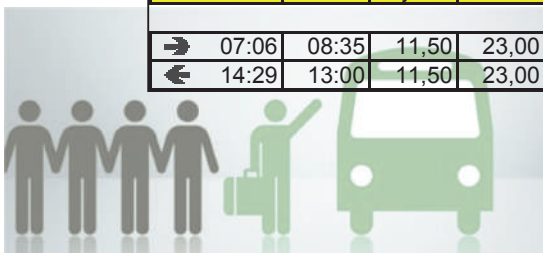
Dimarts - Dijous - Dissabte

Torà		Manresa		
Horari	Hora	Preu	Preu	
	arribada	trajecte	A/T	
➔	07:59	09:00	6,95	12,55
➔	13:31	12:30	6,95	12,55

Línia Lleida

Dilluns - Dijous - Divendres

Biosca		Lleida		
Horari	Hora	Preu	Preu	
	arribada	trajecte	A/T	
➔	07:06	08:35	11,50	23,00
➔	14:29	13:00	11,50	23,00

APACT

Pel camí de l'Aguda

Les abundants pluges caigudes el dia 2 de novembre han deteriorat bona part del camí. El tram més afectat és l'inicial, a la part més ampla, on comença la pujada i fins al dipòsit de l'aigua. Allà s'hi han fet grans xaragalls, i una canonada que estava soterrada ha quedat a la vista en algun lloc. Més amunt, passada la Creueta l'aiguat ha ensorrat dues parets de pedra seca. Les pedres caigudes ara impedeixen parcialment el pas.

La resta del camí, tan greument malmès per les precipitades obres de soterrament d'una conducció d'aigua el desembre de 2011, ha aguantat força bé. Des de 2013, un petit grup de voluntaris, amb el suport de l'APACT, hi estem aplicant mesures de manteniment i recuperació. Algunes de les mesures han estat fer trencaaigües, s'han refet parets de pedra seca, s'ha esglaonat el terreny per evitar forts pendents... Ens agrada pensar que gràcies a aquestes mesures, especialment els trencaaigües, aquestes pluges no s'ho han endut tot avall.

No obstant, sí que en molts trams s'ha endut força terra i amb ella els petits rebrots que havien començat a sorgir. Caldrà continuar replantant flora autòctona i mantenint el camí. Especialment després d'aquests aiguats, l'administració haurà de tenir molta cura del manteniment no únicament d'aquest sinó de tots els camins del terme municipal.

Sí algú de vosaltres voleu sumar-vos als voluntaris que anem mantenint una part del camí de l'Aguda, poseu-vos en contacte amb info@apactora.org.

De feina, mai no en falta.

Aniversari de la Creueta

Enguany es compleixen cent anys del monument dedicat a la Immaculada en el planell situat a mitja muntanya del camí que mena a l'Aguda, en el lloc anomenat "La Creueta" fent referència a una antiga creu de terme que hi havia.

L'any 1915, l'associació de Filles de Maria de Torà en motiu del 25è aniversari de la seva fundació, a més d'organitzar altres activitats, va costejar el pedró amb la imatge de la Immaculada, que va ser inaugurat amb una multitudinària peregrinació al Santuari de l'Aguda.

El monument fou destruït el 30 de juliol de 1936, al començament de la Guerra Civil, i es tornà a aixecar el 1946, essent una exacta reproducció de l'anterior.

L'associació Filles de Maria, integrada per noies, duia a terme activitats cristianes, com vetllar pel manteniment de l'església o ajudar a famílies necessitades.

CONSTITUCIONS

Sembla mentida que els polítics es compliquin tant la vida, desconfiant d'ells mateixos perquè "jo sóc d'esquerres i tu ets de dretes i jo no me'n fio de tu"; que si la minoria vol vetar un candidat a la majoria; que si hem de fer una declaració per desobeir la Constitució espanyola perquè tothom ho sàpiga... Falòrnies!!!

I jo em pregunto: per què els polítics de casa nostra no són intel·ligents i restauren les Constitucions Catalanes que ens va arrabassar a punta de baioneta Felip V amb els decrets de Nova Planta el 1714?

Les Constitucions de Catalunya eren les lleis catalanes proposades pel Comte de Barcelona i aprovades per les Corts Catalanes.

L'etimologia prové del Dret romà pervivent a Catalunya en el qual originàriament les constitucions eren les normes promulgades pels emperadors romans. Legislativament una «Constitució» es diferenciava d'un «Capítol de cort» i d'un «Acte de cort» pel fet d'aparèixer com a iniciativa del Comte, però que no podia entrar en vigor legal sense l'aprovació de les Corts Generals del Principat de Catalunya, fet sense precedents a Europa. Com a dret paccionat, les constitucions eren les normes legislatives de major rang i només podien ser revocades per les mateixes Corts Generals del Principat de Catalunya; les constitucions podien modificar fins i tot Usatges de Barcelona i Privilegis encara que aquests darrers haguessin estat declarats irrevocables anteriorment; així mateix no podien ésser contradites per decrets o sentències reials, les quals eren legislativament de rang inferior a les Constitucions catalanes. Foren abolides per Felip V de Castella el 1714 i el sistema pactista dismantellat; a partir d'aleshores la legislació i el dret foren creats només a través de Reials ordres i Reials decrets emanats de la voluntat del Rei, pràctiques pròpies del cesarisme reial i de l'absolutisme polític borbònic, que fou vigent fins a l'establiment del regnat constitucional d'Isabel II (1833).

Les primeres constitucions catalanes foren promulgades en les Corts de Barcelona del 1283. I les últimes van ser promulgades per les Corts de Barcelona del 1705 durant el regnat de Carles III d'Aragó, l'Arxiduc.

Els exemples de la pàgina següent mostren com les Constitucions Catalanes són més avançades que moltes de les lleis de l'Europa del segle XIX, i el retard que va suposar per a Catalunya la seva abolició. En el terreny fiscal, la nostra terra no ha tornat a tenir mai més l'autonomia que tenia amb les Constitucions vigents abans dels decrets de Nova Planta.

Queda clar, companys: solament restaurant les Constitucions Catalanes, ens podríem oblidar de les lleis espanyoles per més que les promulgui el mateix Borbó.

MERIDIANAMENT AVANÇANT CAP A ÍTACA

Hem deixat molt enrere el calorós i xafogós estiu i ja estem camí cap al fred i les boires empídores que més o menys per aquestes dates cada any omplen tots els racons de la nostra vall. Malgrat aquest temps ensopeït i gris, la gran majoria de catalans, i com no pot ser d'una altra manera, seguim al peu del canó.

Aquests últims mesos al meu país petit (títol d'una bonica cançó d'en Lluís Llach) li ha passat de tot i força com bé sabeu. A la gent que tenim el plaer de viure i treballar a Catalunya i que estem a favor de la independència se'ns ha acusat de feixistes i nazis, se'ns ha

seguit menyspreant i avergonyint des d'Espanya pel sol fet de voler volar lluny d'un país que ens segueix espoliant i oprimint; hi ha hagut inspeccions, acusacions i redades ben planificades per tal de fer mal a les nostres institucions i al nostre teixit industrial i comercial; ens han volgut acollonir de totes les maneres possibles, han atemorit els nostres pensionistes i els nostres paguesos dient bajanades com l'alçada d'un campanar, com per exemple que en una possible independència de Catalunya perillarien les pensions i la Pac; ens han dit que sortiríem d'Europa i de l'euro; ens han tocat el voraviu i allò que no sona; ens ha amenaçat el ministre de defensa de les espanyes dient que davant una eventual declaració d'independència les forces armades estarien apunt per actuar però que creu que no farà falta perquè els catalans acatarem

per collons (perdoneu aquesta dura expressió però és el que volen que fem) les lleis o sigui que l'exèrcit no intervindrà en el procés català si els catalans complim el nostre deure i per últim ens han posat mil i una travetes per tal de fer-nos desistir com sigui del nostre anhel de formar un nou país.

Ja veieu que a dia d'avui seguim lluitant i que així no anem enlloc. Els espanyols porten temps dient que els que volem la independència són quatre arplegats i ara que veuen que l'independentisme va de debò, corre-m'hi tots i de seguida s'han afanyat a donar l'alarma nacional i és clar, a engegar els tancs posant en funcionament tot el seu aparell repressor. Ara comencen a veure la magnitud del problema que se'ls hi ve al damunt però per mi ja han fet tard i tot això ho dic ara tot recordant l'esplendorosa i acolorida Diada Nacional que vaig poder viure en primera persona i on més d'un milió i mig de persones vam sortir al carrer un any més per tal de gaudir d'una jornada festiva i plena de simbolismes.

Els "indepes" de Catalunya n'estem farts de mentides, de pors dels unionistes i les seves males arts i les seves provocacions, de collonades en una paraula, i per tant ara que tenim una sòlida majoria al Parlament referendada per les urnes el passat 27 de setembre, que ningú s'adormi. Hem de demanar als nostres representants polítics que estiguin a l'alçada de les circumstàncies en aquest moment històric per Catalunya i per això jo espero d'aquesta onzena legislatura transparència i compromís de tots aquells diputats i diputades tant de JuntsxSí com els de la Cup que hem elegit perquè tirin tant com puguin del carro. I si algú més s'hi vol apuntar serà benvingut. El conte enrere cap a la independència de Catalunya ha començat i aquets cop hem de procurar fer-ho bé i pas a pas. Tot és qüestió de temps i si no ja ho veureu. Jo el que sí que tinc clar és que no hi ha retorn possible i això vol dir que o ara ens en sortim d'una punyetera vegada o si no ho deixem corre i santes pasqües.

Josep Verdés

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/ Palauet, s/n
25750 TORRA (Lleida)

Tel: 973 473 833 - 973 473 372
Fax: 973 473 572

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres,
finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

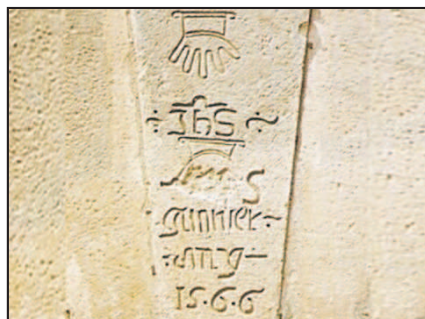
41

BOIRA A L'ORIENT

Els atemptats de París ens han sotmès a un electroxoc brutal: tot de cop, la massacre ens recorda que la geografia com a coixí protector dels desequilibris mundials ha desaparegut. Avui, com a mínim, se'ns fa evident que hi ha una col·lisió de civilitzacions. Aquesta guerra difusa no és fàcil d'entendre, perquè la composició de cada un dels bàndols és variable i esquizofrènic: un aliat teu pot estar, per exemple, ajudant al poble kurd a lluitar contra els jihadistes, mentre s'alia amb Turquia que, a la vegada, massacra els kurds. Ens trobem, doncs, en un gran camp de batalla amb varis exèrcits que lluiten entre si, forjant aliances i desfent-les segons el context.

Els blocs no són unívocs ni evidents –no n'hi ha prou amb etiquetes binàries del tipus Occident versus Orient–. Aquests blocs tenen, per tant, uns límits molt fins, mutants, que es dibuixen més enllà de les fronteres dels mapes. La informació, la ideologia i la intoxicació sectària viatja encapsulada fins arribar a tot tipus de dispositius mòbils en llocs remots o en escales de pisos tan quotidianes com les nostres. A més, alguns hem descobert que, a part de propaganda i missatges encriptats en diferents plataformes d'internet, hi ha xarxes paral·leles i no visibles utilitzades pels delinqüents. Parlem d'allò que s'ha anomenat "internet negra",

La Toranesa

*Us agràcies la
vostra companyia
Fins aviat*

Plaça de l'Hostal, 1
Tel. 973 47 30 00 - 25750 Torà

reservat al cantó fosc de la xarxa: tràfic d'armes, de drogues, persones i, últimament, també s'hi ha afegit l'organització d'atemptats terroristes.

I com sempre, anem tard. Quan hem volgut mirar la ferida, resulta que ja teniem una hemorràgia feta de vergonya i de refugiats. La resposta d'Occident es retrata en el paper social més galdós que la Unió Europea ha jugat internacionalment: Àustria proposant de construir murs per evitar que entrin refugiats; mentre que Hongria gairebé integrant-los en camps de concentració. Els altres països, a excepció de la valentia de Merkel en aquest assumpte, mirant

cap a una altra banda. Hi ha una pluja fina que atia els instints més baixos, que intenta vincular una ideologia (el jihadisme, el salafisme) amb una religió, mentre la ultradreta comença a preparar els cabassos, que es preveu bona collita. Costa de creure que, després del que es va patir amb tots els feixismes, estiguem altre cop flirtejant-hi perillosament.

Dins de l'eix del mal, ens hem esgarriat de veure com l'organització terrorista d'Estat Islàmic (EI) –ben finançada a través d'aliats poderosíssims i amb un discurs perversament seductor per les capes més vulnerables– després de controlar Iraq, ha estat apunt de fer saltar el règim del dictador Al Assad a Síria. Estat

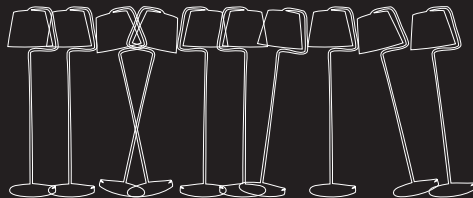
Islàmic no és un Estat, però estan a punt d'aconseguir que el nom faci la cosa. Davant d'aquest laberint, ara es veu Al Assad com l'únic bastió que, malgrat totes les seves monstrositats, pot ser capaç de contenir l'avenç d'EI i mantenir de regió de la Gran Síria fora del caos.

Quan parlem de Síria, parlem d'un dels territoris estratègics de l'antic Imperi Otomà. Un imperi que, abans de desfer-se com a conseqüència de la Primera Guerra Mundial, va arribar a ocupar tots els territoris de nord Àfrica, Turquia, Líban, Jordània i Iraq. De Síria, el país que ara sembla la ròtula del conflicte, la investigadora de la Universitat de Princeton P.K. Hilti en diu que és "un país de mida microscòpica però d'influència astronòmica".

Sabem que a Síria, abans del conflicte i dels refugiats, hi vivien 20 milions de persones. Sabem també que Al Assad és un tirà dictador com tants d'altres, però el seu règim és més aviat laic. S'ha desmoltat que, com el seu pare que va pujar al poder el 1970, és l'única figura capaç de mantenir una certa llei o equilibri entre les diferents faccions, ètnies i religions del país.

El cas és que Assad era el gran enemic a batre fins que ha aparegut l'absoluta barbàrie d'Estat Islàmic. De la mateixa manera que ha passat a l'Iraq i l'Afganistan, s'està demostrant que qualsevol intervenció per desallotjar un dictador acaba creant un buit que és automàticament omplert per quelcom pitjor del que volíem treure. I això sense parlar dels altres actors d'aquesta tragèdia (Israel, Palestina, Turquia, Aràbia Saudita...). Sota el pretext de l'economia, és ben clar que les contradiccions ens afecten a tots. Quan escric això falten poques hores perquè comenci el Clàssic al Bernabéu, on s'enfronten les samarretes d'Emirates i Qatar. I aquí ho tenim, la mare dels ous.

Roger Besora
roger.besora@gmail.com

www.outletlamparas.com

horari: de 8:30 a 13:30 h. i de 15:00 a 18:45 h.

afores, s/n
25750 Torà (Lleida)

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

Agència
col·laboradora

Plaça de la Creu, 3
25750 - Torà
Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
info@cofisco.es

WWW.
valldellobregos

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes
La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura popular
Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
informatiu

**Serveis i Netejes
Segarra**

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

cal mas
CASA DE MAS

25750 TORÀ | LA REGARRA | LLEIDA
TELS. 973 473 581 | 616 485 385
FAX 973 473 537 | www.calmas.net

DOLOR LUMBAR: A MODE DE CONCLUSIÓ

Acomiadem l'any de la mateixa manera que el vam començar, parlant del dolor lumbar. Si he aconseguit que alguns lectors hàgiu canviat la idea que teníeu sobre les lumbàlgies (més enllà d'una simple contractura, "pinçament", o altres termes que s'utilitzen per definir-la), ja em dono per satisfet.

A mode de conclusió, m'agradaria ressaltar algunes idees generals i acabar amb unes pinzellades sobre el dolor lumbar en nens i adolescents.

Què puc fer per prevenir-lo?

L'aparició del dolor lumbar s'associa a factors com l'edat, el tabaquisme, la forma física i alguns factors psicosocials (estrès, ansietat i l'actitud envers el dolor). També hi juguen un paper important aquelles feines físiques pesades, repetitives i estàtiques, així com les que obliguen a adoptar postures en flexió o torsió del cos, sobretot si, a més, s'han de manipular pesos importants.

Quins factors el poden cronificar?

Sabem que aquells qui ja han patit un primer episodi de dolor lumbar tenen més probabilitats de patir-ne un altre. Altres factors que poden ajudar a cronificar el mal d'esquena són l'obesitat, l'existència de trastorns afectius, així

com la insatisfacció laboral o les baixes perllongades.

Dolor lumbar en nens i adolescents

Malgrat que habitualment s'ha associat el dolor lumbar amb els adults, amb els anys ha anat augmentant la prevalença del mal d'esquena entre els nens i adolescents. Sovint s'assenyalen alguns factors per intentar explicar aquest augment dels casos: males postures a l'hora de seure, pes excessius de les motxilles, escoliosi, etc. No obstant això, els estudis realitzats fins ara no han pogut establir una relació causa - efecte.

Ara bé, el sentit comú recomana evitar que els nens estiguin massa estona en la mateixa posició (mirant la televisió o jugant amb dispositius electrònics) o que carreguin excessivament les carteres de l'escola. Per últim, cal evitar que els nens s'acostumin al sedentarisme. Anem-los a moure's i a fer exercici físic. I si eduquem amb l'exemple, el benefici serà mutu.

Tingueu-ho present ara que s'acosten dates en què s'escriuen cartes als reis i s'omplen llistes de bons propòsits per l'any vinent: el moviment és salut!

Bon Nadal i bones festes!

Albert Alegre Baiget
albertalegre@fisioterapeutes.org

fisioterapeuta

Consulta i serveis a domicili

Visites concertades

Av. Solsona, 8, altell 6

Torà

Tel. 616 52 66 33

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

Joan Miquel Oliver
Setembre, octubre i novembre
L'Altra Editorial (2015)
312 pàgines

Joan Miquel Oliver, l'autor del llibre

El lletrista i líder del ja dissolt grup de pop mallorquí Antònia Font, Joan Miquel Oliver, ens va sorprendre en la seva primera incursió literària, la novel·la "El misteri de l'amor" (2008).

Ara presenta un relat amb un registre totalment diferent, no tan surrealista, i d'una lectura més planera i àgil però igual d'entretinguda. "Setembre, octubre i novembre" és un llibre escrit en tres mesos d'apunts al costat de l'escalador Miquel Riera amb l'objectiu de fer-li una biografia.

Miquel Riera és un reconegut escalador mallorquí creador d'una nova disciplina esportiva, el psicobloc, una modalitat d'escalada que es practica sense cordes i sobre les roques que s'aixequen des del mar perquè si l'esportista cau ho faci a l'aigua.

Joan Miquel Oliver admira Riera com a esportista i també se sent fascinat per les seves vivències del dia a dia.

El llibre, però, no és només un retrat biogràfic de Riera sinó que l'autor també inclou vivències pròpies, del seu dia a dia i del seu passat com a músic amb Antònia Font. Analitza, de manera espontània, la societat actual: vida nocturna, turisme, música, cultura, política, paisatges...

Ens trobem davant d'un relat que no està pensat només per als aficionats a l'escalada o especialistes en el psicobloc, sinó que en pot gaudir qualsevol persona aficionada a la lectura.

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Dolors Pérez García, de cal Tonic

Cal Tonic és una masia de Castellfolit de Riubregós situada en un indret elevat sobre dues valls; al nord, la vall de Cellers (Segarra) i al sud, la vall a la capçalera del riu Llobregós (Solsonès i Anoia). La seva mestressa, la Dolors, persona amb un gran sentit de la responsabilitat, optimista, d'alegria innata, detallista i participativa, és, a més, molt bona cuinera.

La Dolors va néixer a Manresa, al conegut barri del Poble Nou. Fa vint-i-dos anys que viu a cal Tonic. Està casada amb el Pere i tenen tres fills: el Marc, l'Oriol i l'Aleix. Entre les seves aficions hi ha la de cuinar i explica que n'ha après molt des que viu a cal Tonic. Quan va a una altra casa o a un restaurant, si hi ha un plat que li agrada no dubta en demanar com l'han preparat i s'apunta tot el procés i els ingredients. Així ha après tota mena de plats, tant tradicionals com innovadors.

Reitera que és molt feliç a la masia, on sempre hi ha trobat tranquil·litat, llibertat i pau, unes actituds i uns valors que la fan sentir molt realitzada com a dona. Entre d'altres aficions hi ha la de cosir i tenir cura de l'hort i de les plantes del jardí. Les seves gallines fan uns ous "de primera" i també té ànecs. A l'estiu és quan té més feina ja que fa conserves (tomàquet, samfaina). També fa melmelades de maduixa i préssec. Té molt bona mà amb els alimivars i en fa de préssec, pinya i pera.

Diu amb convicció que està molt ben adaptada a la vida de pagès i que no la canviava per l'estil de vida de la ciutat.

Anem a gaudir d'aquestes postres preparades amb moltes ganes per a tots nosaltres!

Maria Morros

PASTÍS DE FORMATGE CREMÓS AMB MELMELADA DE MADUIXA

Ingredients:

- 200 g de galetes "Maria hojaldrada"
- 90 g de mantega a temperatura ambient
- 1 terrina de 200 g de formatge cremós tipus Filadèlfia
- 1 pot de 500 g de nata líquida per cuinar
- 4 o 5 cullerades de sucre
- 6 fulles de gelatina
- 1 pot de melmelada de maduixa per cobrir el pastís

Elaboració:

En primer lloc triturarem les galetes per fer la base. Seguidament, hi posarem la mantega a temperatura ambient i ho barrejarem fins que quedi una pasta homogènia. A continuació, posarem aquesta pasta ben xafada dins d'un motlle de 22 cm i ja tindrem la base feta.

En un plat amb aigua, hi posem les fulles de gelatina per a estovar-les. Mentre es va estovant la gelatina, agafem un cassó on posarem la nata líquida, el formatge, el sucre i la gelatina ja estovada. El posarem al foc i l'anirem remenant fins que estigui tot ben barrejat. El retirarem del foc abans que arranqui el bull. Seguidament, tirarem aquesta crema sobre les galetes que tenim al motlle i ho posarem a la nevera. El deixarem reposar almenys dues hores o fins que observem que estigui ben pres i fred.

Finalment, posarem la melmelada de maduixa a sobre i ja està llest per servir-lo. Bon profit!

EL COLESTEROL

El problema més gran de l'espècie humana no és ni l'escalfament global del planeta, ni la contaminació produïda pels Volkswagen, ni tan sols tenir com a president a Mariano Rajoy. El problema més gran de l'home és quan descobreix que té colesterol.

Tot comença quan el metge et convida a fer-te unes analítiques per saber com estàs per dins. Tu li dius que no cal, que et sents bé, que menges bé, que fas esport, que cagues bé, però ell no et creu i ho vol contrastar. Els metges són desconfiats de mena. L'altre dia vaig anar al metge i no es creia que era jo. Em diu: "Tu eres Sergi?".

Li responc: "Sí, sí, el mismo". I em torna a dir: "No te creo, abre la boca que té haré una prueba de ADN..." I jo: "No sería más fácil enseñarle mi DNI, doctor?". En fi, després de demanar hora per fer-te les analítiques arriba el gran dia. El dia de la punxada. El dia de l'extracció de sang. El dia que fas el ridícul i caus desmaiats al mig de la consulta. Què volem que us digui, a mi això de treure sang em fa cosa. Quan veig una xeringa em poso més pàl·lid que l'Andrés Iniesta.

Quan vas a fer-te aquest tipus de proves, es veu que hi has d'anar en dejuni, sense menjar ni beure res. Sempre et pregunten: "No has menjat res, oi?" I tu li dius: "No i ara! Faig aquesta cara de desnodrit des de que vaig néixer..."

La punxada sol ser petita però intensa. Això si et troben la vena a la primera. Tinc un amic que hi va anar per les vacances d'estiu i encara no li han trobat. El tio està per tallar-se les venes. Si les troba, clar.

Després de passar aquest mal tràngol, només et queda esperar els resultats. Aquest temps d'espera se't fa etern. Més o menys, igual que si esperessis un autocar de l'Alsina Graells.

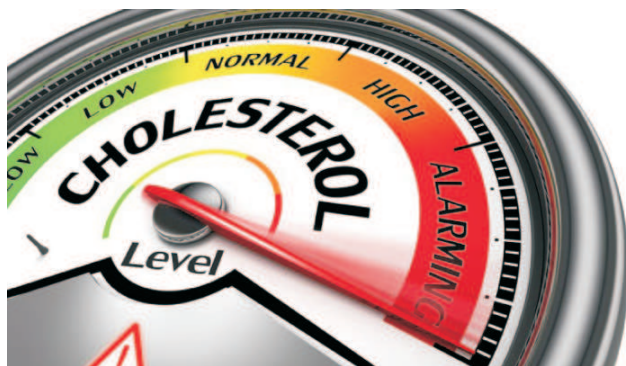
Arriba el dia, el doctor ja té els resultats i els vol comentar amb tu. Llavors penses: "Comentar amb mi? Uiiiui, això pinta malament, tinc algo greu segur, em moriré. Aui Ara vés a comprar un nínxol, una làpida al Vilamú, pensa una frase pels recordatoris..."

Arribes a la consulta nerviós, encara més pàl·lid que l'altra vegada, t'assentes a la sala d'espera fins que et criden pel nom i et fan entrar. El metge et diu "Séntate por favor". Tu ja desconfies de tot i li dius:

"Que me siente? Ah claro! Esto lo dice porque me voy a caer al suelo después de saber el resultado de la analítica, no?"

Ell et mira amb cara d'incrèdilitat i et diu: "no diga tonterías! Las analíticas han salido bien, pero tiene el colesterol alto". I li repliques: "Colesterol alto? Oiga, piense que yo soy alto, hago 190 cm, eh!" Total, que et diu que t'has de cuidar. Que si segueixes amb aquest ritme acabaràs com el Paquirrín: gordo, lleig i utilitzant uns sostenidors de la talla 38.

Et recomana que mengis verdura, pavo a la plan-

xa, peix, que deixis els pastissos, les salses, els frankfurts, l'alcohol... I llavors penses, que no anaves tan mal encaminat amb lo de preparar el teu propi funeral. El colesterol et canvia la vida. Passes de ser feliç a tenir gana. Des de que faig dieta, no tinc ni força per obrir un paquet de Pa Bimbo. I llavors et diu que has de caminar 45 minuts al dia! "Es que no tengo tiempo doctor" li dius. "Pues vete andando al trabajo" et contesta. "Es que el trabajo es en Barcelona". "Pues vete andando a Barcelona!"

Ja no sóc el mateix des de que tinc colesterol. Abans tenia amics perquè anava a sopar amb ells a restaurants. Ara no, em quedo a casa menjant puré de carbassó i seitán a la planxa. Abans tenia un cotxe que em portava a tot arreu. Ara no, faig més quilòmetres caminant que el Kilian Jornet. Els que no tingueu colesterol, vosaltres que podeu, gaudiu de la vida: mengeu bacon i entrecots, camineu lo just i necessari, agafeu el cotxe per anar a tot arreu i beveu per celebrar que no teniu colesterol! Jo de vosaltres ho faria...

Sergi Torrecasana

SUDOKU

		2	4			5	8	
	9			7		2		6
		8				4	7	
5	6	9	8		7			
3		7	6				2	
	4			3				8
				5	2			
4				8		3		
8	2			4				

SOLUCIONS: pàgina 52

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

Dites populars recollides en el llibre de Jaume Coberó "Història civil i religiosa de la vila de Torà"

Sant Celdoni i Sant Ermenter,
enterrats dins d'un paller.

Pedra fita de Torà
ajuda la de Cardona,
que els mata-rucs de Solsona
se la volen emportar.

No hi ha savi il·lustrat
que per Sant Serni no hagi passat.

Mare de Déu de l'Aguda,
ajudeu els de Torà,
que tenen el ruc per la cua
i se'ls acaba d'escapar.

A L'Aguda venen blat,
a Sanaüja les porqueres,
a la plaça de Torà
hi ha la flor de les donzelles.

A càrrec d'Antònia Balagué

ENDEVINALLA

Quina és la població catalana que té més de noranta-nou lletres?

ACUDITS

Va anar un català a una discoteca de moda. Al cap d'un parell d'hores va entrar al lavabo i va quedar esgarriat de la porqueria que hi havia. De sobte va veure, al terra, un bitllet de cinc euros ple de brutícia. El volia agafar però no sabia com fer-ho per no empastifar-se tota la mà. Pensa que pensaràs, va trobar la solució. Hi va posar un bitllet de cinquanta euros al damunt i... per cinquanta euros qualsevol cosa!. Els va plegar tots dos i, ben tranquil i content, va exclamar: "Ara sí que ha valgut la pena ajupir-me i haver de rentar els bitllets i les mans!!!"

L'altre dia li vaig dir al meu marit:

- Ramon, m'agradaria anar al teatre a veure "Los Miserables".

- Molt bé, carinyo, això no em costarà gaire car. — em va respondre ell.

I em va portar mitja hora a seure davant del congrés dels diputats.

AUTOESCOLA
ROS

Tels. 625 675 150
973 551 011

c/ Fluvià, 34
25210 - Guissona
autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant JAUMETARRUELLA, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455 676 088 392

RESOL

SOLSONA
C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotosol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
Tel i Fax 973 473 181
25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
(973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

Perruqueria Carmen's
HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Josep Mª Tasies
pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
C/ Sant Jaume, 2
25750. Torà (Lleida)

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

joanjo84@gmail.com

MOTOR

Jordi Coscollola es prepara per participar en rallis

Fermi Manteca. - El pilot toranès Jordi Coscollola es prepara per a participar en les curses i rallis tant sobre terra com sobre asfalt. La preparació no solament consisteix en tenir hores al volant, que també, sinó en tenir un bon professor.

És per això que durant el passat mes d'octubre va acudir a fer un curs d'aprenentatge amb el Xevi Pons, un pilot de rallis amb experiència consolidada. El Xevi va ser subcampió d'Espanya en 2009 i va guanyar el Campionat Super 2000 del Mundial de Rallis en el 2010. També va aconseguir títols en 2008, 2012 i 2013, i ara es prepara per participar en el Dakar 2016 a bord d'un Ford Pik-up. Tot i que els seus inicis van ser sobre moto guanyant el campionat d'Espanya d'Enduro en 1998, en el 2002 passa a les quatre rodes i des de llavors ha anat aconseguint títols arreu del món.

El Jordi Coscollola, doncs, va acudir a Sant Bartomeu del Grau, a la comarca d'Osona, on el Xevi Pons disposa d'un circuit propi per fer pràctiques i oferir curses a aquells pilots que volen aprendre de la seva experiència. El Jordi va quedar impressionat per la similitud del paisatge d'aquell indret amb alguns racons de la Segarra. Tot i que havia plogut i el circuit estava sota els efectes de la pluja de la nit anterior i continuava plovisquejant, el Jordi, sota la

mirada atenta i els consells del seu professor va anar conduint i derrapant amb un Mitsubishi Evo-9 equipat per a qualsevol prova de la més alta categoria. El nostre jove pilot es va trobar amb aquest cotxe amb tracció a les quatre rodes i una potència "il·limitada" com ens comenta el Jordi, ideal per fer un bon curset.

L'experiència li ha servit de molt i l'aprenentatge rebut l'haurà de demostrar i posar en pràctica en el propers rallis on participi, de la qual cosa la nostra revista se'n farà ressò.

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA
ROVIRA

Estanc Papeteria

Quiosc Quinqueteria

Videoclub Objectes de regal

Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

BÀSQUET

C.B. Torà: 10è aniversari

Ja ha començat una nova temporada del Club Bàsquet Torà. Aquest és un any especial ja que és el seu 10è aniversari.

El Club Bàsquet Torà va començar el mes d'agost de l'any 2005 de la mà d'un grup de joves del poble que els unia la passió pel bàsquet. Aquell projecte, a poc a poc, s'ha anat consolidant i és una satisfacció per a tots poder dir que ja fem 10 anys.

En motiu d'aquesta celebració, el club ha decidit fer un canvi d'imatge, renovant les equipacions dels jugadors i el disseny d'aquestes.

La temporada començada es presenta, com sempre, emocionant i il·lusionant amb grans expectatives i motivació per part de tots els integrants dels equips. Val a dir que any a any anem creixent.

Des de la junta us animem a participar d'aquesta celebració compartint els diumenges de bàsquet al pavelló amb els jugadors, entrenadors, aficionats, amics... i així entre tots tirar endavant aquest petit, gran Club. Moltes gràcies.

La junta

El Club Bàsquet Torà
Temporada 2015-2016

- Escola de bàsquet.
- Equip mini femení
- (que s'ha format aquesta temporada)
- Equip infantil masculí
- Equip de cadets femení
- Equip sènior femení
- (mai havíem comptat amb un equip femení en aquesta categoria)
- Equip sènior masculí
- (estrena categoria)

Un, dos, tres... Torà!
Pebrots i pa!!!

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

ELECTRONICA MCA

MAGÍ COSCULLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

Solucions pàg. 49

Endevinalla
Centelles

Sudoku

7	3	2	4	6	1	5	8	9
1	9	4	5	7	8	2	3	6
6	5	8	2	9	3	4	7	1
5	6	9	8	2	7	1	4	3
3	8	7	6	1	4	9	2	5
2	4	1	9	3	5	7	6	8
9	7	6	3	5	2	8	1	4
4	1	5	7	8	6	3	9	2
8	2	3	1	4	9	6	5	7

BITLLES

XIII Tirada Local de Bitlles Catalanes, a Vicfred

Josep Verdés. - El passat 4 d'octubre per la tarda dins els actes de la Festa Major es va celebrar a Vicfred la XIIIa tirada local de bitlles catalanes. Enguany també hi va haver molta participació i tothom va intentar fer bitlla.

L'ambient va ser molt distès i tothom va gaudir d'una prova ja molt arrelada al nostre poble. Aquest any els guanyadors van ser els següents: en la categoria infantil i com l'any passat la Paula, de Cervera; en femines la Carme, d'Igualada, i en categoria masculina per segon any consecutiu el Pere Muixí, de Palou. Moltes felicitats a tots i fins la propera.

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

UNA FOTO PER RECORDAR...

A DALT.- Domènec Freixes, Joan Closa, Joan Muià, Pere Closa, Joan Ramon Elies, Jaume Vendrells, Jordi Freixes.

A BAIX.- Joan Querol, Pere Badia, Josep Manyoses, Jaume Torres, Joan Barrera i Francesc Rovira.

A DALT.- Pepi Torrecassana, Teresa Vendrell, Berna Guals, Trini Mases, Teresa Novelles, Celestina Freixes i Núria Vilaseca.

A BAIX.- Carme Vila, Rosa M. Freixes, Ester Borràs, Pere Closa (i a davant de tot, Lurdes Borràs), Anni, Marta Bonvehí i Roser Fraile.

Futbol a Ardèvol, anys 80

Ester Closa.- La primera fotografia és l'equip masculí de l'Ardèvol de l'any 1980. Durant aquells anys, aquest equip jugava la Lliga de les "Dues Províncies" contra els equips de futbol de la Molsosa, Vallmanya, Valls de Torroella, Saló, Palà...

I de l'any 1983 és la segona fotografia. Correspon a l'equip femení de l'Ardèvol, participant al campionat de la Copa de la Reina que es va celebrar a Tarragona. Hi van assistir com a equip convidat i ho recorden com una gran experiència viscuda!

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CDT

Clínica Dental Torà

Dra. SILVIA ZURITA RODRÍGUEZ
Dr. CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

Plaça de la Creu, 13
Tel. 973 47 35 27
25750 TORÀ

1990-2015
anys al vostre costat !

Sala Cardiovascular i
Musculació Sala d'Spinning Sala de Fitness
KRAV MAGA (defensa personal) Body Combad
Body Pump Entrenaments Personalitzats Squaix
Massatges Solàrium Sauna loga Pilates Dansa
Zumba Aeròbic Salsa Balls de Saló ■ ■ ■

Sense matrícula!

PROPERA
OBERTURA

Classes dirigides!
Us esperem a les noves instal·lacions!

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 973 55 05 15 GUISSONA

Des de 1928 al seu servei.

VILAMÚ

El teu Marmolista i Magatzem de confiança.

MAGATZEM:
CERÀMICA, GRES I PARQUETS - SANITARI I AXETAM
MAMPARÉS - MOBILIARI CUINA I BANYS
ELECTRODOMÈSTICS - OBRA I MATERIALS - PLADUR
FERRETERIA I MAQUINÀRIA - ESTUFES I LLARS DE FOC
PELLET I BRIQUETES - JARDINERIA I COMPLEMENTES
PINTURES I DERIVATS - ZONA OUTLET I MOLT MÉS...

FÀBRICA:
GRANITS I MARBRES - PEDRA I ARTIFICIAL
ART FUNERARI

HORARI

DILLUNS A DIVENDRES: 9:30 A 13:00 - 15:00 A 20:00
DISSABTES: 9:00 A 13:00

CTRA. ANDORRA, 14 - 25750 - TORÀ - LLEIDA

973 473 061

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

• REPARACIÓ GENERAL

• GRUA PERMANENT

• TAXI

Taller TORANÈS d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

50^è aniversari
1964 • 2014

"Maqi"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

Ara, Casa "Maqi" entra a casa teva

Casa *Maqi* posa al vostre servei la nova botiga online, un espai on podeu comprar els nostres productes elaborats de manera tradicional i amb la qualitat de sempre.

Botiga Plaça de la Creu, 7, 25750 Torà Tel. 973 473 051
email antigacasamagi@gmail.com www.casamagi.com

Llobregós informatiu

Una publicació de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà

